Σχόλια στο Κατά Ιωάννην (3) – Ο γάμος στην Κανά

Εικόνα 1

Φθάσαμε στο τέλος της ιδιαίτερης μελέτης του ευαγγελίου του ονομαζόμενου *Κατά Ιωάννην* που είδαμε σε τρεις αναρτήσεις.

Αρχικά, είδαμε τη δομή του και τί πληροφορίες μας δίνει. Στην δεύτερη παρουσίαση κάναμε γενικά σχόλια και διαπιστώσαμε τις ανακολουθίες τόσο με τα *Συνοπτικά Ευαγγέλια* όσο και με το ίδιο το κείμενο. Στην τρίτη ασχοληθήκαμε με το ενδιαφέρον θέμα του Αγαπημένου Μαθητή, με την Ανάσταση του Λαζάρου και με την ιστορία με το Πανάκριβο Μύρο, τα οποία έχουν μια ενδιαφέρουσα συνάφεια. Ήρθε, τέλος, η ώρα να ασχοληθούμε με άλλο ένα ενδιαφέρον θέμα από αυτό το Ευαγγέλιο που είναι το "θαύμα στην Κανά".

Με αυτό ήθελα να ασχοληθώ μόλις ξαναέπιασα το συγκεκριμένο ευαγγέλιο, γιατί κάτι με ενοχλούσε στην ροή της υπόθεσης, αλλά κάποιος έχει κάνει ήδη ολόκληρη ανάλυση που αξίζει να διαβαστεί, οπότε σας την παρουσιάζω αυτούσια.

Το παρακάτω κείμενο λοιπόν είναι συγγραφή του κου Γρηγόρη Τσικόπουλου δημοσιευμένο δημόσια στο Facebook και διατήρησα το εξαιρετικό είδος γραφής και λόγου του ως έχει. Τόνισα τα αυτούσια σημαντικά παραθέματα για την ευχερέστερη ανάγνωση. Για αντιπαραβολή στα κείμενα μπορείτε να δείτε τα πρωτότυπα στην wikisource ή στον ορθόδοξο συναξαριστή με την σχετική

ερμηνευτική απόδοση ή το κείμενο σκέτο επίσης στην Αποστολική Διακονία.

Τα κείμενα σε αγκύλες είναι δικά του σχόλια, οι υποσημειώσεις που οδηγούν στο τέλος του κειμένου (με το κίτρινο υπόβαθρο), δηλαδή οδηγούν στο 4ο κεφάλαιο καθώς επίσης το 5ο κεφάλαιο με κάποιες επιπλέον πληροφορίες, όπως τέλος και η εικονογράφηση είναι δικά μου.

Οι παραθέσεις του συγγραφέα στην "Καινή Ιλαροτραγωδία" είναι σε κεφάλαια του συνολικού κειμένου που έχει γράψει σε συνέχειες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, απόσπασμα του οποίου είναι τούτο, που δένει με τις προηγούμενες τρεις δημοσιεύσεις για το *Κατά Ιωάννην*, και μας βάζει σε σκέψεις για τις πληροφορίες που θέλουν να μας πουν άμεσα ή έμμεσα τα *Ευαγγέλια*.

Περιλαμβάνει ένα εισαγωγικό κείμενο που κανονικά ανήκει στο δεύτερο τμήμα του κειμένου, αλλά εδώ θα μπει πρώτο, αφού είναι χρήσιμο για να κατανοήσουμε τα κίνητρα της συγγραφής και στα δύο κεφάλαια που ακολουθούν. Στο πρώτο έχουμε μια περιπαικτική αλλά εύστοχη κριτική του κειμένου και στο δεύτερο, το πλέον ενδιαφέρον για μένα, μια ενδιαφέρουσα ανάλυση του τι μπορεί να θέλει να μας πει ο συντάκτης του ευαγγελίου σε αυτό.

Επειδή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δεν υπάρχουν οι ευκολίες για την επισήμανση διαφόρων τύπων γραμμάτων ή παραγράφων, παραθέτω αρχικά τη λογική των συμβόλων που ακολουθεί ο συγγραφέας, στην οποία έχω επέμβει μόνο σε ξεχωριστές παραθέσεις, ξεχωρίζοντας τες χωρίς εισαγωγικά:

α) Τὰ ἀποσπάσματα, φράσεις ἢ λέξεις, ἐκ τῶν κειμένων τῆς Καινῆς Διαθήκης (ΚΔ) τίθενται ἐντὸς εἰσαγωγικῶν καὶ διακρίνονται εὔκολα λόγῳ γλώσσης.
β) Ὅπου καταχωροῦνται ἀφηγήσεις ἐκ τῶν κειμένων τῆς ΚΔ ἀποδεδομένες κατὰ τὴν οὐσία τῶν ἐννοουμένων τους, σὲ ὅποιο ὕφος καὶ μὲ ὅποια παραβολικότητα ἢ περαμβατικότητα στὴν καταγραφή τους, τότε προηγεῖται μία βούλα: •
γ) Ὅταν πρόκειται περὶ διαλόγων ἐκ τῶν κειμένων τῆς ΚΔ, εἴτε αὐτοὶ ἀποτυπώνονται ὅπως στὸ πρωτότυπο (δηλαδὴ δι' ἀντιγραφῆς) εἴτε διασκευασμένοι ἀλλὰ διατηροῦντες τὴν οὐσία τῶν διαμειβομένων, τότε προηγεῖται μία αἰχμὴ βέλους: ‣
δ) Ὅταν παρατίθενται φανταστικοὶ διάλογοι, οἱ ὁποῖοι, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὕφους, δὲν παρεκκλίνουν ὡς πρὸς τὴν οὐσία ἀπὸ τὰ ἐννοούμενα τῶν κειμένων τῆς ΚΔ, τότε προηγεῖται ἡ κλασσικὴ κεραία: –
ε) Τὰ κριτικὰ μὲ ὅποιο ὕφος (σοβαρό, περιπαικτικό, εἰρωνικό, σατιρικό, σαρκαστικό) κείμενα παρατίθενται ἄλλοτε ἐλεύθερα, ὁπότε διακρίνονται ἀπὸ αὐτὰ τῶν κειμένων τῆς ΚΔ λόγῳ ἐλλείψεως τῆς βούλας (•), ἄλλοτε δὲ ἐντὸς ἀγκυλῶν: [...]. Τὰ ἐντὸς ἀγκυλῶν κείμενα εἶναι ὁπωσδήποτε κείμενα τοῦ γράφοντος ἢ/καὶ ἀποσπάσματα κειμένων ἀπὸ ἄλλα συγγράμματα, ὅπως π.χ. τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης (ΠΔ), ὁπότε καὶ σημειώνεται ἡ προέλευσίς τους.
Σὲ ὅποια τέτοια περίπτωση τὰ ἐξ ἄλλων συγγραμμάτων κείμενα ἢ ἀποσπάσματα παρατίθενται ἐντὸς εἰσαγωγικῶν [«»], π.χ. «ἐξῆλθε δὲ Κάϊν ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ».

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγικό κείμενο – διευκρινήσεις
2. ΚΕΦ. 32 Ο ΓΑΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΝΑ Ἐκ τοῦ «Κατὰ Ἰωάννην»
3. ΑΠΟΧΡΩΣΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ Ἢ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΟΤΙ Ο ΙΗΣΟΥΣ ΕΙΧΕ ΝΥΜΦΕΥΘΗ
4. Υποσημειώσεις και σχόλια του μεταγραφέα.
5. Γενικές πληροφορίες του μεταγραφέα για το Θαύμα της μετατροπής του νερού σε κρασί.

1. Εισαγωγικό κείμενο – διευκρινήσεις

Νὰ ξεκαθαρίσω κάτι: Ὁ Ἰησοῦς τῶν εὐαγγελίων δὲν ὑφίσταται, κατ’ ἐμέ, ὡς ἱστορικὸ πρόσωπο, δὲν ὑπάρχει ἡ παραμικρὴ ἀπόδειξις περὶ τοῦ ἀντιθέτου. Βεβαίως καὶ ὑπῆρξαν ἄνθρωποι μὲ τὸ ὄνομα αὐτό – ἐξ ἄλλου πρόκειται γιὰ κοινὸ ὄνομα μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων τῆς ἐποχῆς (π.χ. οἱ υἱοί: Σαπφᾶ, Σαπφία, Τοῦφα, Ἄνανος, Ἀνανίου, Θεβουθεῖ κ.ἄ.).

Στὸ κείμενο αὐτὸ λαμβάνω ὡς δεδομένη τὴν ὕπαρξη καὶ δράση τοῦ Ἰησοῦ τῶν εὐαγγελίων, γνωρίζοντας ὅτι ὅλα ὅσα καταγράφονται σ’ αὐτὰ δὲν ἀνταποκρίνονται σὲ γεγονότα, πραγματικὲς καταστάσεις καί, κατὰ βάσιν, ἱστορικῶς ὑπαρκτὰ πρόσωπα. Στὴν τελευταία κατηγορία περιλαμβάνονται καὶ ἐκεῖνα τὰ ἱστορικῶς ὑπαρκτὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα, ὅμως, δὲν ἔδρασαν κατὰ τοὺς προβαλλόμενους στὰ εὐαγγέλια χρόνους (π.χ. Ἡρώδης ὁ Μέγας, Ἄννας κ.ἄ.).

Γνωρίζω ἢ ὑποστηρίζω, ἐπίσης, ὅτι ὅποια πρωταρχικὰ κείμενα ἀναφερόμενα πιθανὸν σὲ κάποιον ἐπαναστάτη Ἰησοῦ ὑπέστησαν ἀναρίθμητες παρεμβάσεις ἀπὸ ἐντεταλμένους ὑπηρέτες τοῦ δόγματος ἢ αὐτοβούλως κινούμενους ἀφιερωμένους στὴν νέα πίστη, ὥστε νὰ καταλήξουν στὰ ἀναιρετικὰ μεταξύ τους καὶ ἀντιφατικὰ καθ’ ἑαυτὸν κείμενα, διὰ τῶν ὁποίων οἱ σύνοδοι τῶν χριστιανῶν ἐπέλεξαν νὰ ἐκφράσουν τὸ δι’ ὅλων τῶν μέσων καὶ μεθόδων ἐπιβληθὲν δόγμα. Ὁ Ἰησοῦς τῶν εὐαγγελίων, ἔχοντας ἀποδεχθῆ τὴν ὑποταγή του στοὺς κατακτητές μὲ τὴν περίφημη ρήση του «ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ», δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λογισθῆ μεταξὺ τῶν ἐπαναστατῶν, ὅπως ἕνας ἐκ τῶν πιθανῶν πατέρων του, ὁ Ἰούδας ἀπὸ τὰ Γάμαλα (ἢ Ἰούδας τῆς Γαλιλαίας, ἢ Ἰούδας

ὁ Γαλιλαῖος, ἢ Ἰούδας ὁ Γωλανίτης).

Ἀντιλαμβάνομαι ὅτι μὲ τὸ νὰ ἐπιχειρῶ νὰ ἀποδείξω ὅτι ὁ γάμος τῆς Κανὰ ἦταν γάμος τοῦ Ἰησοῦ τῶν εὐαγγελίων, ἐμμέσως πλὴν σαφῶς ἀποδέχομαι καὶ τὴν ἱστορικότητά του. Καὶ αὐτὸ συνιστᾶ ἀντίφαση – καὶ εἶμαι συνειδητὸς ὡς πρὸς αὐτό. Τίποτε, ὅμως, δὲν ἀποκλείει ὁ ἀναφερόμενος ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου ὡς γάμος τῆς Κανὰ νὰ ἦταν τοῖς πράγμασι ὁ γάμος ἑνὸς Ἰησοῦ, ἄλλου ἀπὸ αὐτὸν τῶν εὐαγγελίων, ὁ ὁποῖος πλαστογραφήθηκε κατὰ τὸ δοκοῦν τοῦ/τῶν εὐαγγελιστοῦ/ῶν.

Ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο ἐπιχειρῶ τὴν συγγραφὴ τοῦ παρόντος ἐν γνώσει τῆς θεμελιώδους αὐτῆς ἀντιφάσεως, δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τοῦ νὰ δείξω ὅτι ἀκόμη καὶ ἂν ὑπῆρξε αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς τῶν εὐαγγελίων, δὲν ἦταν παρὰ ἕνας ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς του (π.χ. προφήτης τοῦ Ἰεχωβᾶ), πάνω στὸν ὁποῖο καὶ ἐπ’ εὐκαιρίᾳ τοῦ ὁποίου, γιὰ τοὺς γνωστοὺς στοὺς σκεπτόμενους λόγους, χτίστηκε ἕνα κακόγουστο παραμύθι ἀπὸ ἐξουσιαστικοὺς κακοποιοὺς ἐγκεφάλους (αὐτοκράτορες καὶ ἀξιωματοῦχοι τῆς ΑΡΑ, τὴν ὁποίαν ἐμφανέστατα ὑπηρετοῦσε ὁ περίφημος Σαούλ/Παῦλος (Πρὸς Ρωμαίους, ΙΓ΄ 1): «Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω. οὐ γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ Θεοῦ· αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν. ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ Θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν· οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρῖμα λήψονται») πρὸς ἐπιβολὴν δι’ ὅλων τῶν μέσων μιᾶς θρησκείας συνενόχου καὶ συμπαραστάτου τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας καὶ πρὸς κατανάλωση, διὰ μέσου τοῦ φυσικοῦ φόβου ἔναντι τοῦ θανάτου, ἀπὸ τὶς ἀπαίδευτες μᾶζες.

2. ΚΕΦ. 32 Ο ΓΑΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΝΑ Ἐκ τοῦ «Κατὰ Ἰωάννην»

• «τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ» γινόταν ἕνας γάμος στὴν Κανὰ καὶ ἦσαν προσκεκλημένοι ὁ ραββὶ καὶ οἱ μαθητές του. Καὶ ἡ μητέρα του. Καὶ ἐκεῖ ποὺ ὅλα πηγαίνανε μιὰ χαρά, τελειώνει τὸ κρασί. Ἄντε τώρα νὰ κάνης κεφάλι χωρὶς κρασί. Τὸ ἀντιλαμβάνεται ἡ μητέρα του (ἀπὸ τότε καὶ πρὶν ἀκόμη φαινόταν ἡ ἔξοχος ἀντιληπτικότης τῆς γυναικός), πάει στὸν γιό της:

‣ «οἶνον οὐκ ἔχουσι», ἀγόρι μου, τέλειωσε τὸ κρασί.

Εἶναι κι αὐτὸς ὁ περίεργος…
– Συγγνώμην, ἀειπάρθενε θεοτόκε, δὲν κατάλαβα, ὁ Ἰησοῦς ἦταν ἐπὶ τοῦ οἴνου; Κάτι σὰν οἰνοχόος δηλαδή; Ἦταν στὴν εὐθύνη του ἡ ἀδιάλειπτος ἐπάρκεια σὲ κρασί; Καὶ σύ; Ποῦ σ’ ἔκοφτε ἐσένα γιὰ τὸ ἂν ἔχη κρασί;

– Κι ἐσένα ποῦ σὲ κόφτει; ἐπενέβη ὁ Ἰησοῦς σὲ ὑπεράσπιση τοῦ παπαρογράφου βιογράφου του, δηλαδὴ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου – ὃν ὁ Ἰησοῦς ἠγάπα ὑπὲρ πάντα ἄλλον (μαθητήν, μαθήτρια ἢ ὄντινα ἕτερον, who knows).
– Βρὲ ἐμένα δὲν μὲ κόφτει πουθενά, ἀλλὰ νὰ μὴν ἀναρωτιέμαι;
– Καὶ γιατί, παρακαλῶ; πῆρε τὸν λόγο ἡ ἀειπάρθενος.
– Κοίτα, Μαρία, βιβλίο γράφω, νὰ μὴν ἐξακριβώσω τί στὴν εὐχὴ παίζεται;
– Δὲν σοῦ πέφτει λόγος, νομίζω.
– Μωρὲ ἄσε τί νομίζεις, καὶ πές μου, ἔτσι ποὺ εἴμαστε παρεούλα, δικός σου γάμος ἦταν; Διότι τοῦ γιοῦ σου ἀποκλείεται, ἀφοῦ οὐδέποτε νυμφεύθηκε, ἔτσι; Ἢ κάνουμε ὅλοι λάθος; Ἀλλὰ ἐσὺ ἤσουν νυμφευμένη κάνε ἀρραβωνιασμένη… δὲν μπορεῖ νὰ ἦταν δικός σου, ἔ;
– Νομίζω πὼς τὸ παρατράβηξες, παρενέβη ἐκνευρισμένος ὁ Ἰησοῦς. Ὣς ἐδῶ καὶ μὴ παρέκει…
– Βρὲ Ἰησοῦ, ἀφοῦ τὰ ’χουμε ξαναπεῖ. Ἐγὼ κρατάω καὶ τὸ πεπόνι καὶ τὸ μαχαίρι, τί θὲς καὶ παρεμβαίνεις;
– Ἔχεις καταντήσει ἀνυπόφορος…
– Καλά, καλά… Γιὰ πές μου, βρὲ Μαρία, γιατί δὲν ἀπευθύνθηκες στοὺς ἁρμοδίους;

Γιατί ὄχι σ’ ἐκεῖνον ποὺ τελοῦσε τὸν γάμο – γαμπρό, πενθερό, πατέρα, ἀρχιτρίκλινο; Τί δουλειὰ εἴχατε νὰ ἀνακατευτῆτε μάνα καὶ γιὸς σὲ κάτι ποὺ δὲν σᾶς ἀφωροῦσε; Ἢ μήπως σᾶς ἀφωροῦσε καὶ μᾶς τὸ κρατήσατε μυστικό; Γιατί;

Δίκαιον ἔχουσα ἡ ἀειπάρθενος μητέρα τοῦ πρωτοτόκου μονογενοῦς καὶ μιᾶς διμοιρίας ἀδελφῶν του, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνας δίδυμός του, μονογενὴς κι αὐτός… ἀπὸ προηγηθέντα γάμο τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν πατέρων του, δὲν καταδέχτηκε νὰ μοῦ ἀπαντήση.
– Κατάλαβα. Θὰ μοῦ πῆς: «καὶ τότε, ρὲ δικέ μου, πῶς θὰ γινόταν τὸ θαῦμα»; Σωστὸ κι αὐτό…
Μὲ τὸ ποὺ ἀκούει τὴν προτροπὴ τῆς γυναικός, τὰ παίρνει στὸ κρανίο ὁ Ἰησοῦς… δὲν κατάλαβα γιατί. Εἴδατε νὰ τὸν προσέβαλε, νὰ τὸν ἔβρισε ἢ καθ’ οἱονδήποτε τρόπο νὰ τὸν ἐμείωσε ἡ γυνή;
‣ τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου,
τί κοινὸ μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, γυναίκα; Δὲν ἦλθε ἀκόμη ἡ ὥρα μου (νὰ

θαυματουργήσω).

[Συγγνώμην καὶ πάλι, ἀλλά, ἂν κατάλαβα καλά, δὲν ὑπάρχει τίποτε κοινὸ μεταξὺ Ἰησοῦ καὶ Μαριάμ;!;!;! Εἶναι φανερό, τὸ λέγει ὁ θεάνθρωπος, οὐδὲν τὸ κοινὸν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς γυναίκας.
– Μά, βρὲ παιδί μου, ἐγὼ σὲ γέννησα, τί κουβέντα εἶναι αὐτὴ «τί ἐμοὶ καὶ σοί»;
– Καὶ ἐπειδὴ μὲ γέννησες, τί ἔγινε; Σάματι μὲ ρώτησες;
– Ὁ ὀμφάλιος λῶρος, παιδί μου, ὁ ἀφαλός σου...
– Νὰ τὸν κρύψω;
– Μά, βρὲ παιδί μου, μάνα σου εἶμαι, πῶς «τί ἐμοὶ καὶ σοί», δὲν μὲ ἀγαπᾶς;
– Φιρὶ-φιρὶ τὸ πᾶς, γύναι...
– Ἐννιὰ μῆνες...
– Οὐουούφ, μὲ ζάλισες, τὸ ξέρεις;
– Οἱ ἐμετοὶ καὶ οἱ ἀγρύπνιες;
– Νὰ ’παιρνες ἀντιεμετικὰ καὶ μυοχαλαρωτικά...
– Οἱ πόνοι τῆς γέννας;
– Νὰ ’παιρνες παυσίπονα...
– Τὸ αἷμα ποὺ ἔχασα;
– Νὰ ’παιρνες αἱμοστατικά...
– Ἡ ζωή μου, ποὺ κινδύνευσε γιὰ νὰ σοῦ χαρίσω ζωή;
– Τὰ ’παμε, δὲν σοῦ ζήτησα νὰ μὲ γεννήσης...
– Τὸ γάλα ποὺ ἤπιες ἀπὸ τὰ στήθη μου;
– Σιγὰ τὸ γάλα. Τῆς γαϊδάρας εἶναι καλλίτερο.
– Δὲν μοῦ λές, βρὲ παιδί μου, σοῦ εἶναι δύσκολο νὰ μὲ ἀποκαλέσης μάνα, μητέρα, μαμά; «γύναι»!!! Καὶ τὴν Μαγδαληνὴ «γύναι» τὴν ἀποκαλεῖς... Ἴδια κι ὅμοια πόρνη καὶ μάνα...
Ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς τὴν εἶχε ἤδη γράψει στὰ παλαιότερα τῶν σανδαλιῶν του.]

Τώρα, μεταξύ μας, εἶναι καὶ ἐκεῖνο τὸ «οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου», τὸ ὁποῖον πολὺ μὲ προβληματίζει.
– Ἄντε, κάνε ἕνα θαῦμα στὸ τάκα-τάκα, γιέ μου, νὰ ἔχουμε νὰ πίνουμε.

Ἀντελήφθη κανένας σας κάποια προτροπὴ αὐτοῦ ἢ παραπλησίου εἴδους τῆς γυναικὸς πρὸς τὸν «τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα» θεάνθρωπο; Προσωπικῶς δηλώνω πὼς ὄχι, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι συμφωνεῖτε. Τότε πῶς καὶ ἀπὸ ποῦ αὐτὸ τὸ «οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου»;

Βέβαια θὰ ἀναρωτηθῆ ὁ κοινὸς νοῦς – προσοχή, ὁ κοινὸς νοῦς καὶ ὄχι ὁ κυνός:

Καλά, ἡ ἀειπάρθενος μήτηρ μιᾶς διμοιρίας τέκνων κ.λπ. ἀπὸ ποῦ κι ὡς ποῦ δίδει ἐντολὴ στοὺς διακόνους τοῦ τελοῦντος τὸν γάμον γνωστοῦ τους ἀλλὰ ἀγνώστου ἡμῖν ἀνθρώπου; Καὶ ἐκεῖνοι πῶς καὶ γιατί ἐκτελοῦν τὴν ἐντολὴ μιᾶς καλεσμένης τοῦ ἀφεντικοῦ τους, κατ' ἀρχάς, ἀλλὰ καὶ ἑνὸς καλεσμένου τοῦ ἰδίου, κατὰ δεύτερο λόγο, ὅπως ἀμέσως κατωτέρω θὰ διαπιστώσετε; Δὲν εἶναι περίεργο αὐτό; Βεβαίως καὶ εἶναι, ἀλλὰ σάματι εἶναι τὸ μόνο; θὰ ἀναρωτηθῆ καὶ πάλιν ὁ κοινὸς νοῦς.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅλοι ἀντιλαμβανόμαστε καὶ εἴμαστε βέβαιοι ὅτι μὲ τὸ ξεκάθαρο μήνυμα «οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου», δηλαδὴ ΔΕΝ ΗΡΘΕ ΑΚΟΜΗ Η ΩΡΑ ΜΟΥ (ΝΑ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΗΣΩ), ποὺ τῆς ἔδωσε ὁ Ἰησοῦς, ἡ γυνή, προσβεβλημένη ἢ ὄχι, μαζεύτηκε στὴν γωνιά της. Λέτε; Μπάαα! Διότι ἐδῶ ὑπεισέρχεται ἡ ὑπέρμετρος ἀντιληπτικότης τῆς γυναικός – ὁ «κουκιὰ σπέρνω» Γιάννης.

- *«λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· ὅ,τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε»,*

λέγει ἡ μητέρα του στοὺς σερβιτόρους: νὰ κάνετε ὅ,τι σας πῆ!!!
Τρελό, ἔ; θὰ πῆτε. Λάθος. Θεοτοκότρελο!

[Χτυπάει τὸ ἐσωτερικὸ τηλέφωνο στὸ γραφεῖο τοῦ διευθυντοῦ:
– Κύριε διευθυντά, ἦλθε ὁ κ. Σαββατογεννημένος νὰ σᾶς συναντήση.
– Πὲς σ' αὐτὸν τὸν ἀχρεῖο νὰ τσακιστῆ νὰ φύγη ἀμέσως, δὲν θέλω νὰ τὸν δῶ στὰ μάτια μου τὸν σιχαμένο.
– Περάστε, κ. Σαββατογεννημένε, ὁ κ. διευθυντὴς σᾶς περιμένει.
Βλέπετε νὰ διαφέρει καθόλου;]

«οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου» λοιπὸν λέγει ὁ Ἰησοῦς. Ρὲ παιδί μου, δὲν ἔνοιωθε ὅτι εἶχε ἔλθει ἡ ὥρα του νὰ θαυματουργήση ἢ δὲν γούσταρε ὁ θεάνθρωπος. Κουμάντο του θὰ γίνη ὁ πᾶσα ἕνας; Ἐδῶ προσέβαλε βάναυσα καὶ μάλιστα ἐνώπιον πολλῶν –δὲν φαντάζομαι νὰ ἰσχυριστῆ κανεὶς ὅτι τὴν πῆρε παράμερα, «πᾶμε νὰ σοῦ σπηκάρω δύο φωνήεντα», ἔ;– τὴν μάνα του καὶ ἐμμέσως πλὴν σαφῶς τὴν ἀπέρριψε, διότι, λέει, δὲν εἶχε ἔλθει ἡ ὥρα του νὰ θαυματουργήση, ἂν καὶ ἐκείνη ἡ φουκαριάρα δὲν τοῦ ζήτησε κάτι τέτοιο. Τέρμα καὶ τελείωσε! Δὲν εἶχε ἔλθει ἡ ὥρα του, τὸ καταλαβαίνεις; Ἀμὰν πιά! ΔΕΝ ΕΙΧΕ ΕΛΘΕΙ Η ΩΡΑ ΤΟΥ... τελεία καὶ παύλα! Ἐξ ἄλλου, ἂν ὑπάρχουν ἀμφιβολίες περὶ τὸ «οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου» = δὲν ἔχει ἔλθει ἀκόμη ἡ ὥρα μου (νὰ θαυματουργήσω), ἂς ἐρωτήσουμε τὸν θεόπνευστο, τοὐλάχιστον ἁγιοϊεραρχόπνευστο Τρεμπέλα:

– Κύριε καθηγητά, τί σημαίνει «οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου»;
– Ἔεεε... μάλιστα, ναί... βεβαίως... δὲν σημαίνει ἀκριβῶς τὸ ὁποῖον ἰσχυρίζεσθε...
– Καλῶς. Ἀλλὰ ἔχετε τὴν καλωσύνη νὰ μᾶς πῆτε τί ἀκριβῶς σημαίνει;
– Ἔεεε... ναί, βεβαίως, λοιπόν... ἀκριβῶς σημαίνει «Δὲν ἦλθεν ἀκόμη ἡ ὥρα νὰ κάμω θαύματα ΚΑΙ ΝΑ ΦΑΝΕΡΩΘΩ ΔΗΜΟΣΙΑ ΩΣ Ο ΜΕΣΣΙΑΣ».
– Μάλιστα, σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ἀκριβολόγο διευκρίνηση.

Τώρα ἐσύ, ἀναγνώστη, κατάλαβες πῶς προέκυψε αὐτὸ μὲ τὰ πεζοκεφαλαῖα στὴν μετάφραση τοῦ κ. καθηγητοῦ, δὲν κατάλαβες; Γιὰ νὰ μὴ νομίσης δηλαδὴ ὅτι ἡ θεοπνευστία εἶναι τοποθετημένη στὰ ράφια τῶν σουπερμάρκετ.

Νὰ σημειώσουμε κάτι ποὺ εἴμαστε σίγουροι πὼς ἔχετε ἀντιληφθῆ: Αὐτὸ τὸ «λέγει» στὴν πρόταση «λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις» δὲν σημαίνει βεβαίως «λέγει» ἀλλὰ «διατάσσει, ἐντέλλεται, ἀπαιτεῖ», κάτι τὸ ὁποῖον τεκμαίρεται καὶ ἀπὸ τὸ ὕφος τοῦ ἀκολουθοῦντος «ὅ,τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε», τὸ ὁποῖον συνιστᾶ ἐντολὴ ἄρχοντος πρὸς δοῦλον ἢ ἀφεντικοῦ πρὸς ἐργαζόμενο.

Καὶ φυσικὰ γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: Ἀπὸ ποῦ καὶ πῶς μία καλεσμένη σὲ γάμο δίδει ἐντολὲς στὸ ὑπηρετικὸ προσωπικὸ τοῦ παρέχοντος τὴν γαμήλια δεξίωση; Ὅποιος δύναται νὰ παράσχη λογικὴ καὶ πειστικὴ ἀπάντηση, παρακαλεῖται θερμῶς νὰ τὸ πράξη.

‣ Ἄκουσες, γύναι; «οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου». Ἔ, ἐσεῖς, σερβιτόροι, βλέπετε ἐκεῖνες τὶς στάμνες; Γεμίστε τες μὲ νερό, θὰ τὸ κάνω κρασί!!!
Εἶμαι ὑπερβολικός; Κάνω λάθος; Λάθος θὰ διάβασα ἢ λάθος θὰ κατάλαβα; Λέτε; Ἂς τὸ δοῦμε λοιπόν.

- *καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν,*
- *‣ οἶνον οὐκ ἔχουσιν.*
- *[καὶ] λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς,*
- *‣ «Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου.*
- *λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις,*
- *‣ ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε.*
- *ἦσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαι ἓξ κείμεναι κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·*
- *‣ γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος.*
- *καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. καὶ λέγει αὐτοῖς·*
- *‣ ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ.*

• οἱ δὲ ἤνεγκαν. ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον – καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν.

[* «1 ΚΑΙ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ· 2 ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. 3 καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· οἶνον οὐκ ἔχουσι. 4 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου. 5 λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· ὅ,τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε. 6 ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαι λίθιναι ἓξ κείμεναι κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. 7 λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. 8 καὶ λέγει αὐτοῖς· ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. καὶ ἤνεγκαν. 9 ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον – καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν·».

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ νὰ σχολιάσουμε καὶ αὐτὸ τὸ «τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ»: Ἡ τρίτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος κατὰ τὸν Ἰουδαϊσμὸ καὶ τὰ παράγωγά του εἶναι ἡ τρίτη ἡμέρα ἀπὸ ἐκείνην, τὸ Σάββατο, ποὺ ὁ Γιαχβὲ ὥρισε ὡς ἡμέρα ἀναπαύσεώς του ἀπὸ τήν… κοπιαστικὴ ἐργασία δημιουργίας τοῦ σύμπαντος, δηλαδὴ ἡ καθ’ ἡμᾶς Τρίτη. (Αὐτὸ δεχθῆτε το ὡς στοιχεῖο ὑπαγωγῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ στὸν Ἰουδαϊσμό.) Λέμε ἐμεῖς: «Τὴν Τρίτη θὰ πάμε γιὰ ψάρεμα» καὶ τὸ λέμε αὐτὸ κατὰ τὶς προηγούμενες ἕξι ἡμέρες, ὁρίζοντας μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο τὴν ἐρχομένη ἢ ἑπομένη Τρίτη, ἀκόμη καὶ ἂν δὲν χρησιμοποιήσουμε μία ἀπὸ τὶς δύο αὐτὲς μετοχές. Ὁ Ἰωάννης, ὅπως καὶ μὲ τὸ «τῇ ἐπαύριον» (κεφ. Α, στ. 29), ποιά Τρίτη ὁρίζει; Καμμία! Ἀλλὰ καὶ ὅποια γουστάρει ὁ καθένας! Τὴν Τρίτη! Ἐνῷ θὰ ἔπρεπε νὰ γράψῃ «Καὶ κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς…» ἢ «Καὶ ἡμέρᾳ τρίτῃ…», τουτέστι κάποια Τρίτη. Ἀλλά…]

Πῶς εἴπατε; Βεβαίως καὶ εἶναι συνεχόμενοι οἱ στίχοι στὸ κείμενο τοῦ ἱεροῦ ἀνδρός.* Εἴπατε, παράλογο…; Δὲν γνωρίζω, ἄλογο σίγουρα – ὄχι μὲ χαίτη. Ἂς συνεχιστῇ ὅμως ἡ μόλις πιὸ πάνω ἐξελιχθεῖσα στὴν φαντασία τοῦ ἀπίστου γράφοντος σκηνὴ στὸ γραφεῖο τοῦ διευθυντοῦ:

Ἐξέρχεται τοῦ γραφείου του ὁ κ. διευθυντὴς καὶ λέγει:
– Ἀγαπητέ μου κύριε Σαββατογεννημένε, ὁποία χαρά, περᾶστε μέσα.

Ἔχετε ὑπ’ ὄψιν σας ἐκεῖνον τὸν διάλογο μὲ τὴν ὥρα, τὴν Παρασκευὴ καὶ τὴν ἑπόμενη στάση; Ἔ, λοιπόν, εἶμαι βέβαιος ὅτι κάποια λογικὴ θὰ βρῆτε σ’ αὐτόν, ἔστω κόκκο λογικῆς, ψῆγμα, μιὰν «ἰδέα», ἕνα μόριο, ἄτομο, πρωτόνιο. Τὴν ἀπομεμακρυμένη πιθανότητα νὰ διαλέγωνται δύο βαρέως βαρήκοοι. Ψάξτε τὸ

ἀπόσπασμα τοῦ θεοπνεύστου κειμένου τοῦ θεοπνεύστου Ἰωάννου. Ἀναλῦστε το, ἀλληγορῆστε το ὅπως νομίζετε, ἀπὸ ὅποια ὀπτικὴ ἢ σκοπιά. Καὶ ἡ μύτη μου εἶναι ἐδῶ, ἕτοιμη νὰ δεχθῆ τὶς συνέπειες.

Καὶ πιθανὸν θὰ ἀναρωτηθῆτε: Μὰ καλά, ποιό εἶναι τὸ θαῦμα; Διότι τέτοια κόλπα τὰ ἔκανε καὶ ὁ Μωυσῆς – γιὰ νὰ μὴ χρειαστῆ νὰ ἀνασύρω ἀπὸ τὴν μνήμη μου δεκάδες ἄλλους, προγενέστερους καὶ μεταγενέστερους τοῦ Ἰησοῦ.

Καὶ ἀπαντῶ: Τὸ θαῦμα εἶναι ὅτι ὅλες ἢ σχεδὸν ὅλες οἱ διαθέσιμες λιγδιασμένες πατσαβοῦρες πετάχτηκαν στὰ σκουπίδια. Καὶ καμμία ἢ σχεδὸν καμμία πρὸς τὰ ἐκεῖ ὅπου ἔπρεπε καὶ –σήμερα ἀκόμη περισσότερο– πρέπει.

– Καὶ τὸ λὲς αὐτὸ θαῦμα;
– Ἐκ τῶν μεγίστων ὅλων τῶν θαυμάτων! Ὄχι ἑνὸς πρὸς ἑνὸς συγκρινομένων, ἀλλὰ τῶν ὑπολοίπων λαμβανομένων συνολικῶς.

Ὅσον ἀφορᾶ τώρα στὴν συνέπεια λόγων πρωθύστερων καὶ μεθύστερων ἀλλὰ καὶ λόγων καὶ πράξεων τοῦ Ἰησοῦ, τί νὰ ποῦμε ἐμεῖς; Ἐσεῖς ἀποφασίστε γιὰ τὴν συνέπεια τοῦ «οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου» καὶ τῆς ἀκολουθησάσης ἐντολῆς πρὸς τοὺς διακόνους γιὰ τὴν πραγματοποίηση τοῦ ἀκολουθήσαντος θαύματος. Ἐκτὸς καὶ στὸ μεταξὺ εἶχε καταφθάσει ἡ ὥρα του μέ... κούριερ.

Ἂν πάμε ὅμως καὶ λίγο παρακάτω, θὰ διαπιστώσουμε κάτι πολὺ παράξενο. Ἂς τὸ δοῦμε:

> • *ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον – καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν· οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ – φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος καὶ λέγει αὐτῷ·*
> ‣ *πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησι, καὶ ὅταν μεθυσθῶσι, τότε τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι.*

Ἂς προβοῦμε τώρα ἐν συντομίᾳ στὶς παρατηρήσεις μας:

1. Ὁ ἀρχιτρίκλινος «μαλώνει» ἢ «δασκαλεύει» τὸν Ἰησοῦ γιὰ τὸ μὲ ποιά σειρά, ὡς πρὸς τὴν ποιότητα, ὁ σωστὸς νοικοκύρης προσφέρει τὸν οἶνο στοὺς καλεσμένους του. Γιατί; Ἦταν ὁ Ἰησοῦς νοικοκύρης ἤ, τοὐλάχιστον, εἶχε τὴν εὐθύνη περὶ τὴν ἐπάρκειαν ἀλλὰ καὶ σειρὰ παραθέσεως τῶν ποιοτήτων τοῦ οἴνου; Γιατί δὲν πῆγε στὸν ἁρμόδιο, δηλαδὴ τὸν τελοῦντα τὸν γάμο; Ἢ πῆγε; Τί νομίζετε, ἀναγνῶστες μου;

2. Ἂν παραλείψετε τὰ ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τεθέντα ἐντὸς παυλῶν, τὸ κείμενο διαβάζει: «ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος καὶ λέγει αὐτῷ·». Καὶ πάλιν ὅμως λείπει ἕνα κόμμα μετὰ τὸ «γεγενημένον» καὶ περιττεύει τὸ δεύτερο «ἀρχιτρίκλινος». Δηλαδή, ἂν τὸ κείμενο διάβαζε «ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον, φωνεῖ τὸν νυμφίον καὶ λέγει αὐτῷ·», δὲν θὰ ὑφίστατο τὸ νοηματικὸ χάσμα.

Τώρα, βέβαια, ὑπάρχει ἡ πιθανότητα μὲ τὴν λέξη «νυμφίον» νὰ ἐννοῆται ὁ γαμπρὸς καὶ ὄχι κατ’ ἀνάγκην ὁ Ἰησοῦς.

Ὅμως ὁ νυμφίος –ἐὰν δὲν εἶναι ὁ Ἰησοῦς–, γιὰ νὰ τὸν φωνάξη ὁ ἀρχιτρίκλινος, εἶναι παρών. Τότε γιατί ἡ ἀειπάρθενος δὲν ἀπευθύνεται σ’ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος εἶναι ἐκ τῶν ὑπευθύνων γιὰ τὴν ἐπάρκεια οἴνου καὶ ἐδεσμάτων; Καὶ ἂν ἔλειπαν ἐδέσματα, τί θὰ ἔκανε ἡ ἀειπάρθενος; Θὰ ἀπευθυνόταν καὶ πάλι στὸν γιό της; Καὶ τί θὰ ἔκανε ὁ Ἰησοῦς; Θαῦμα, ὅπως ἐκεῖνα τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἄρτου καὶ ἰχθύων;

Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ροὴ τοῦ κειμένου συνάγεται ὅτι νυμφίος εἶναι ὁ Ἰησοῦς. Ὁ ὁποῖος λέγει στοὺς διακόνους «ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. καὶ ἤνεγκαν». Δηλαδὴ οἱ διάκονοι ἄντλησαν κρασὶ ἀπὸ τὶς ὑδρίες ἐκεῖνες καὶ τὸ πῆγαν στὸν ἀρχιτρίκλινο κατ’ ἐντολὴν τοῦ Ἰησοῦ. Γιατί; Προφανῶς γιὰ νὰ τὸ δοκιμάση καὶ ἀκολούθως ἐγκρίνη ἢ ἀπορρίψη. Βλέπει κανεὶς ἄλλον λόγο; Καὶ πέραν τοῦ ἀστείου τοῦ θέματος, τὸ ὁποῖο δείχνει τὸν θεὸ-θαυματοποιὸ-Ἰησοῦ νὰ μὴν ἐμπιστεύεται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς θαυματουργίας του, ἀφοῦ ἀποζητεῖ τὴν ἔγκριση ἢ τὴν ἁπλῆ, ἔστω, συγκατάνευση ἑνὸς ἁπλοῦ ἀνθρώπου, ἂς δοῦμε τοῦτο:

Πηγαίνουν οἱ διάκονοι στὸν ἀγνοοῦντα τὰ διαδραματισθέντα ἀρχιτρίκλινο τὸ κρασὶ καὶ τοῦ τὸ δίνουν γιὰ νὰ τὸ δοκιμάση. Τὸ δοκιμάζει καὶ τὸ βρίσκει ἐξαιρετικό (ὅπως στὴν περίπτωση), καλό, καλλίτερο, κακὸ κ.λπ. Τί κάνει σὲ ὅποια περίπτωση, ἰδιαιτέρως ἂν αὐτὴ εἶναι ἀκραία, ὅπως ἀπὸ τὴν δήλωση τοῦ ἀρχιτρικλίνου φαίνεται; Τί ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ ρωτήση τοὺς διακόνους, οἱ ὁποῖοι γνωρίζουν («ᾔδεισαν») τὰ καθέκαστα «ποῦ τὸ βρήκατε αὐτὸ τὸ ἐξαίσιο κρασί»; Κι ἐκεῖνοι τί φαντάζεστε πὼς τοῦ ἀπάντησαν; «Στὸν δρόμο», «στὴν ἀποθήκη», «περνοῦσε ἕνας γύφτος καὶ τὸ πωλοῦσε», «κατουρήσαμε ὅλοι μέσα στὸ νερὸ καὶ ἔγινε κρασὶ» ἢ ὅ,τι ἄλλο ἀπὸ τοῦ νὰ τοῦ ὑποδείξουν τὸν οἰνοποιό; Καὶ πρὸς ποιόν ἄλλον, φαντάζεστε, ἀπηύθυνε ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ «πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησι, καὶ ὅταν μεθυσθῶσι, τότε τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν

καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι» ἂν ὄχι πρὸς τὸν οἰνοποιό; Καὶ ποιός ἦταν ὁ οἰνοποιός; Μά... ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἀφοῦ ἀπευθύνεται στὸν «νυμφίον», ποιός νομίζετε πὼς εἶναι ὁ νυμφίος; Ἄλλος ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ; Καὶ ἂν ὁ πρὸ τοῦ θαύματος οἶνος δὲν ἦταν καλός (ἢ καλλίτερος ἀπὸ τὸν μετὰ τὸ θαῦμα), γιατί λέγει αὐτὸ ποὺ σημειώνεται πιὸ πάνω στὸν Ἰησοῦ; Ἦταν ὁ Ἰησοῦς ὁ ὁποῖος παρέθεσε τὸν οἶνο τὸν «ἐλάσσω» στὴν ἀρχή; ΔΙΟΤΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΡΑΣΙ ΤΟ ΠΑΡΕΘΕΣΕ Ο ΟΙΚΟΔΕΣΠΟΤΗΣ, ΕΚΕΙΝΟΣ Ο ΟΠΟΙΟΣ ΤΕΛΟΥΣΕ ΤΟΥΣ ΓΑΜΟΥΣ – ΔΙΚΟΥΣ ΤΟΥ Ἤ ΚΑΠΟΙΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΤΟΥ. Αὐτὸ δὲν χωρεῖ ἀμφισβήτηση! Τι νομίζετε; Ἰδού, λοιπόν, ποὺ ὀφείλεται ἡ κατ' ἀρχὰς φαινομένη ἄκαιρη καὶ ἄστοχη παρέμβαση τῆς μητρὸς τοῦ νυμφίου.

Ὅπως πολλὲς φορὲς θὰ ἐπαναλάβω, τί εἶναι αὐτὸ ποὺ πρέπει στὴν περίπτωση; Νὰ γελάσουμε ἢ νὰ κλάψουμε;

Καὶ νὰ κλείσουμε μὲ τὸν ἐνδέκατο στίχο τοῦ Β΄ κεφαλαίου τοῦ Ἰωάννου:

> *Ταύτην ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ» – ἂν καὶ «οὔπω ἥκει ἡ ὥρα του!*

Σκέψου νὰ εἶχε ἔλθει, ἀναγνώστη μου...

Τὸ ὅτι ΟΥΤΕ ΕΝΑΣ ἐπίστευε σ' αὐτὸν ὡς θεὸν ἢ καὶ υἱὸν (τοῦ) θεοῦ ὥστε νὰ παραμείνη καὶ νὰ πεθάνη μαζί του κατὰ τὴν ἐν Γεθσημανῇ σύλληψή του, δὲν ἔρχεται σὲ βροντώδη ἐπιβεβαίωση τοῦ «καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ» τοῦ εὐαγγελιστοῦ, μετὰ τὸ θαῦμα τῆς Κανᾶ; Ὅπως καὶ τὸ ὅτι ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασή του, καὶ παρὰ τὰ ὅσα θαύματα, μάρτυρες τῶν ὁποίων εἶχαν οἱ ἴδιοι παραστῆ (ἰάσεις, νεροπερπατήματα, πολλαπλασιασμοί, δαιμονεκβολὲς καί, πρὸ πάντων, νεκραναστάσεις τρεῖς τὸν ἀριθμόν), εἶχε τελέσει, ΟΥΤΕ ΕΝΑΣ εἶχε πιστεύσει εἰς αὐτόν.

3. ΑΠΟΧΡΩΣΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ἢ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΟΤΙ Ο ΙΗΣΟΥΣ ΕΙΧΕ

ΝΥΜΦΕΥΘΗ

Εικόνα 2

Ἱκανοὶ ἐρευνητὲς ἔχουν ἀσχοληθῆ, ἔστω καὶ ἐπιδερμικῶς, κατὰ τὸ παρελθὸν μὲ τὸ ζήτημα: «Ἔχει παντρευτῆ ἢ ὄχι ὁ Ἰησοῦς;» [Τὸ σωστό, βεβαίως, εἶναι «νυμφευθῆ», διότι οἱ γυναῖκες «ὑπανδρεύονται», δηλαδὴ «τίθενται ὑπὸ τὸν ἄνδρα», ὁ δὲ ἄνδρας «νυμφεύεται», δηλαδὴ ζευγνύεται γυναικί, παίρνει νύμφη/νύφη.] Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν μὲ ὅποιον τρόπο ἐρευνησάντων τὸ θέμα εἶναι ἱκανός, θὰ ἀγνοήσω σὲ αὐτὴν τὴν σύντομη ἐργασία τὰ συμπεράσματά τους, ἀποτυπώνοντας ἀποκλειστικῶς αὐτὰ στὰ ὁποῖα ἔχω καταλήξει προσωπικῶς. Βεβαίως καὶ ἔχω διαβάσει ἀρκετὰ βιβλία καὶ κείμενα γύρω ἀπὸ τὸ θέμα ἀλλὰ καὶ ἁπλῶς ἀναφερόμενα σὲ αὐτό, καθὼς καὶ τὴν περίφημη «γραμμὴ αἵματος» τοῦ Ἰησοῦ, καὶ βεβαίως ἔχω συμφωνήσει ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ μὲ κάποια καὶ ἔχω ἀπορρίψει ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ κάποια. Πιθανώτατα , μάλιστα, ἔχω ἐπηρεασθῆ ἀπὸ τὶς θέσεις τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν συμβαίνει πάντα κατὰ τὴν διαδικασία μελέτης καὶ ἔρευνας ὁποιουδήποτε θέματος;

Τὸ ζήτημα τοῦ πιθανολογούμενου γάμου τοῦ Ἰησοῦ, καθ’ ὅσον ἀφορᾶ στὴν ΚΔ, τίθεται, ἐμμέσως ἢ ἀμέσως, μόνον στὸ εὐαγγέλιο τοῦ Ἰωάννου κατὰ τὴν ἀναφορὰ καὶ περιγραφὴ τοῦ περίφημου «Γάμου τῆς Κανά». Μόνον αὐτὸς ἀπὸ τοὺς τέσσαρες ἀναφέρεται σ’ αὐτὸν τὸν γάμο –καὶ τὸ γεγονὸς αὐτὸ καθαυτὸ καθιστᾶ τὴν ὑπόθεση περίεργη ἕως ὕποπτη. Νὰ σημειωθῆ ὅτι ὁ Ἰωάννης, ὅπως ὁ ἴδιος καταθέτει, δὲν ἦταν ἀκόμη μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ (ὅπως καὶ ὁ ἕτερος μαθητὴς-εὐαγγελιστής, ὁ Ματθαῖος, καὶ συνεπῶς δὲν ἦταν παρὼν στὸν γάμο. (Οἱ Λουκᾶς καὶ Μᾶρκος δὲν ἐχρημάτισαν μαθητές του, εἶναι ὅμως βιογράφοι του.) Τὸ γεγονὸς ὅτι περιγράφονται καὶ ἀπὸ τοὺς τέσσαρες «συμβάντα» στὰ ὁποῖα δὲν ἦσαν παρόντες, ὅπως ὁ γάμος τῆς Κανά, εἶναι μὲν περίεργο, δὲν θεωρήθηκε, ὅμως, ἱκανὸς λόγος ἀπορρίψεως τῶν κειμένων τους ἀπὸ τὶς Συνόδους τῶν ἀρχιεραρχῶν

καὶ Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

Δὲν θὰ ασχοληθῶ μὲ ὅποιες ἀναφορὲς ἐπὶ τοῦ θέματος σὲ κοπτικὰ χειρόγραφα, κώδικες, μὴ ἀποδεκτὰ εὐαγγέλια, ἐρευνητὲς καὶ συγγραφεῖς. Τὰ στοιχεῖα ποὺ θὰ χρησιμοποιήσω γιὰ νὰ ἰσχυροποιήσω ἢ/καὶ ἀποδείξω τὴν ἄποψή μου βρίσκονται ΟΛΑ στὴν περικοπὴ τοῦ Ἰωάννου τὴν ἀναφερόμενη στὸν «Γάμο τῆς Κανά» καί, σὲ ἐνίσχυσή της, θὰ ἀναφερθῶ στὸν Πρόδρομο, ὁ ὁποῖος φέρεται (*Ἰωάννης* γ.28) νὰ ἀπαντᾶ σὲ ἐρώτηση τῶν μαθητῶν του:

> *αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον· οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός, ἀλλ’ ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν*

κατονομάζοντας ἀναμφιβόλως τὸν Ἰησοῦ ὡς τὸν νυμφίον τοῦ γάμου, διότι ἡ δήλωσις αὐτὴ τοῦ Προδρόμου γίνεται ἀμέσως μετὰ τὸν γάμο τῆς Κανά, ἀπὸ τὴν ὁποία ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ τέσσαρες μαθητές του μετέβησαν στὴν Ἰουδαία, ὅπου περνοῦσε ἄσκοπα τὸν καιρό του μαζί τους («διέτριβε μετ’ αὐτῶν») καὶ βάπτιζε (*Ἰωάννης* γ.22).

Ὁ καμβὰς διερεύνησης αὐτῆς τῆς ὑπόθεσης εἶναι ἁπλός: Ἐποχή, ἐπικρατοῦσες πολιτικὲς καὶ πολιτιστικὲς συνθῆκες, ἐπικρατοῦντα ἤθη καὶ ἔθιμα· τὰ ἐργαλεῖα διερεύνησης καὶ αὐτὰ ἁπλᾶ: συσχέτισις, σύγκρισις, λογική.

Προτοῦ, λοιπόν, περάσω στὴν διερεύνηση, θὰ παραθέσω τὸ ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ «Κατὰ Ἰωάννην», τὸ ὁποῖον καὶ θὰ διερευνήσω, ἑρμηνεύσω, κρίνω ἀφ’ ἑνὸς κατὰ λέξη, ἀφ’ ἑτέρου κατὰ νόημα, ἐκ τρίτου κατὰ σύγκριση μὲ τὰ δεδομένα ἐκείνης τῆς ἐποχῆς καί, τέλος, κατὰ τὴν λογικὴ τὴν ἀπορρέουσα ἐκ τῶν ἐκληφθέντων καὶ εἰσέτι ἐκλαμβανομένων ἀπὸ πολλοὺς ὡς γεγονότων καταγεγραμμένων διαδικασιῶν.

Τῆς ἀφηγήσεως τοῦ γάμου καὶ τῶν ὅσων συνέβησαν προηγεῖται κατὰ τὸν Ἰωάννη ἡ βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἡ αὐθημερὸν γνωριμία του μὲ δύο ἀπὸ τοὺς μαθητὲς τοῦ Βαπτιστοῦ (πρώτη ἡμέρα), τὸν Ἀνδρέα καὶ τὸν Πέτρο, ἐνῷ ἀπὸ τὴν ἀφήγηση δὲν προκύπτει οὔτε κατὰ προσέγγιση ὁ χρόνος κατὰ τὸν ὁποῖον διαδραματίζονται τὰ ἀφηγούμενα. Τὴν ἑπομένη τῆς γνωριμίας του μὲ τοὺς δύο προαναφερθέντες μαθητές (δεύτερη ἡμέρα), ὁ Ἰησοῦς ἀποφασίζει νὰ περιοδεύση στὴν Γαλιλαία.

Συναντᾶ τὸν Φίλιππο (ὁ τρίτος μαθητής), ὁ ὁποῖος τὸν ἀκολουθεῖ χωρὶς δεύτερη κουβέντα· κατόπιν ὁ Φίλιππος βρίσκει τὸν Ναθαναὴλ (ὁ τέταρτος μαθητής) καὶ

τοῦ λέει «εὑρήκαμεν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ». (Γιὰ τὸ περίεργον τοῦ θέματος βλ. *Καινὴ Ἱλαροτραγωδία,* «Οἱ πρῶτες ψαριές»).

Πρώτη, λοιπόν, ἡμέρα, ἡ βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἡ γνωριμία του μὲ τοὺς ἀδελφοὺς Ἀνδρέα καὶ Πέτρο· δεύτερη ἡ ἑπομένη, ὁπότε καὶ οἱ συναντήσεις μὲ Φίλιππο καὶ Ναθαναήλ, τρίτη δὲ ὁ κατωτέρω ἀναφερόμενος γάμος τῆς Κανὰ καὶ τὸ πραγματοποιηθὲν θαῦμα τῆς μετατροπῆς τοῦ νεροῦ σὲ κρασί.

Τὸ ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ «Κατὰ Ἰωάννην»:

> • *Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ ᾽Ιησοῦ ἐκεῖ· ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ ᾽Ιησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον.*

[Ἀρχίζοντας ὁ Ἰωάννης τὴν συγγραφὴ τοῦ Β΄ κεφαλαίου μὲ τὴν ἔκφραση «τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ», εἶναι λογικὸ νὰ ἐννοῇ ἢ εἶναι λογικὸ ἐγὼ νὰ θεωρήσω πὼς ἐννοεῖ τὴν τρίτη ἡμέρα ἀπὸ τὴν βάπτιση τοῦ Ἰησοῦ, καθὼς στὸ Α΄ κεφάλαιο, πέραν κάποιων... φιλοσοφικῶν ἀνησυχιῶν του, ἀσχολεῖται μὲ λεχθέντα τοῦ Βαπτιστοῦ, τὴν βάπτιση καὶ τοὺς πρώτους μαθητές. Τὴν τρίτη, λοιπόν, ἡμέρα ἀπὸ τῆς βαπτίσεως τοῦ Ἰησοῦ γινόταν ἕνας γάμος στὴν πόλη Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, στὸν ὁποῖον εἶχαν προσκληθῆ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθητές του, τουτέστιν οἱ Ἀνδρέας, Πέτρος, Φίλιππος καὶ Ναθαναήλ – αὐτοὶ καὶ μόνον αὐτοί, διότι μόνον αὐτοὺς εἶχε ἐκείνη τὴν χρονικὴ στιγμή, ὅπως ἀφηγεῖται ὁ Ἰωάννης. Ἀπὸ ποιόν, ὅμως, εἶχε προσκληθῆ ὁ Ἰησοῦς; Δὲν μᾶς τὸ λέγει αὐτὸ ὁ εὐαγγελιστής.

Ὁ εὐαγγελιστὴς δὲν μᾶς λέγει: α) Ποιός ἐνυμφεύετο ποιάν ἢ ποιά ὑπανδρεύετο ποιόν καί, β) ποιός ἢ ποιά διωργάνωσε τὸ τραπέζι (πρὶν ἢ μετὰ τὸν γάμο) – ὁ ἴδιος ὁ γαμβρὸς/νυμφίος; ἡ νύμφη; οἱ γονεῖς τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου; οἱ κουμπάροι; (ἂν ὑπῆρχαν κουμπάροι, βεβαίως).

Ἐπειδή, ὅμως, εἶναι ἀναμφίβολο πώς: α) κάποιος ἐνυμφεύετο κάποιαν καὶ β) κάποιος διωργάνωσε τὸ τραπέζι, πρέπει μέσα ἀπὸ τὰ καταγραφόμενα, τὰ τεκμαιρόμενα καὶ τὴν λογικὴ τῶν πραγμάτων νὰ ἀποφασίσουμε ποιός ἢ ποιά διωργάνωσε τὸ τραπέζι, διότι τὰ μόνα βέβαια (μέσα πάντα στὰ ὅρια τῆς συγκεκριμένης μυθοπλασίας) εἶναι ἀκριβῶς τοῦτα: Ὁ γάμος καὶ ἡ γαμήλια δεξίωσις.

Κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν ἀφήγηση τοῦ Ματθαίου (κε) στὴν περίπτωση τῶν δέκα παρθένων (βλ. καὶ Καινὴ Ἱλαροτραγωδία, «Οἱ δέκα

παρθένες»), εἶναι ξεκάθαρο ὅτι τὰ περὶ τὸν γάμο (ὀργάνωσις, ἔξοδα, παράθεσις δεξιώσεως) ἀποτελοῦν ὑποχρέωση τοῦ πατέρα τῆς νύμφης.

Ἐδῶ δὲν γνωρίζουμε ποιά ἦταν ἡ νύμφη. Κάποιοι (ὑποστηρικτὲς τῆς ἀπόψεως ὅτι ὁ γάμος ἦταν τοῦ Ἰησοῦ) ὑποθέτουν τὴν Μαγδαληνή, προσωπικῶς δὲν εἶμαι σὲ θέση νὰ ἀποφανθῶ περὶ αὐτοῦ. Εἶναι, ὅμως, πέραν τοῦ βεβαίου βέβαιον ὅτι, προκειμένου νὰ ὑπάρχη γάμος, ὑπάρχει καὶ νύμφη, ὑπάρχει καὶ γαμβρὸς ἤ, ἂν προτιμᾶτε, νυμφίος.

Τὸ ὅτι ἦταν παροῦσα καὶ ἡ μητέρα τοῦ Ἰησοῦ, ἡ Μαριάμ, καθιστᾶ προφανὲς ὅτι, ἂν δὲν ἐπρόκειτο περὶ δικοῦ της γάμου, δηλαδὴ τοῦ γιοῦ της, ἦταν συγγενὴς ἢ φίλη: α) μὲ τὴν οἰκογένεια τῆς νύμφης ἢ αὐτὴν τὴν ἴδια τὴν νύμφη, ἡ ὁποία διωργάνωσε τὸν γάμο καὶ εἶχε ἀναλάβει τὸ κόστος, ἢ β) μὲ τὴν μητέρα τοῦ γαμβροῦ/νυμφίου, ἡ ὁποία διωργάνωσε τὸν γάμο καὶ εἶχε ἀναλάβει τὸ κόστος.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη, θὰ μποροῦσε κάποιος νὰ ὑποθέση ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦταν ὁ συγγενὴς* ἢ φίλος τῆς οἰκογενείας τῆς νύμφης καὶ ὄχι ἡ μητέρα του. Θὰ μποροῦσε νὰ συνέβαινε κάτι τέτοιο, ἀλλὰ δὲν θεωρῶ ὅτι θὰ εἶχε κάποια σημασία γιὰ τὴν ἐξέλιξη τῶν πραγμάτων, ὅπως αὐτὰ παρατίθενται ἀπὸ τὸν Ἰωάννη.

[* Συγγενὴς ἕνεκα τῆς ὑπάρξεως ἑτεροθαλῶν ἀδελφῶν, ἀρρένων καὶ θηλέων, οὐδεμίαν συγγένεια ἐχόντων μὲ τὴν μητέρα του Μαριάμ. Πλήν, στὴν περίπτωση αὐτὴν θὰ πρέπει ἡ ἐκκλησία νὰ ἀποδεχθῆ ὅτι ὁ Ἰωσὴφ ἦταν ὁ βιολογικὸς πατέρας του.]

Ἕνας ἐπὶ πλέον λόγος, ὁ ὁποῖος ἐνισχύει τὴν πρώτη ἄποψη, εἶναι τὸ ὅτι ἡ Μαριὰμ βρίσκεται στὸν χῶρο τῆς δεξιώσεως πρὸ τοῦ Ἰησοῦ, τὸ ὁποῖον πιθανὸν σημαίνει ὅτι βοηθοῦσε μὲ κάποιον τρόπο στὴν διεκπεραίωση τῶν ἀπαραίτητων διαδικασιῶν. Καί, φυσικά, αὐτὸ δὲν τὴν καθιστᾶ ὑπεύθυνη γιὰ τὴν σωστὴ τακτοποίηση τῶν πάντων καὶ τὴν ἐπάρκεια σὲ προμήθειες, ἰδιαιτέρως ἐξ αὐτῶν οἱ ὁποῖες καταναλώνονται σὲ ἕνα γλέντι – ἡ μετὰ τὸν γάμο δεξίωσις καὶ τότε καὶ τώρα γλέντι εἶναι. Διότι ἐὰν ἦταν ὑπεύθυνη γιὰ τὴν ἐπάρκεια τῶν ἀναλωσίμων, αὐτὸ παραχρῆμα σημαίνει ὅτι ὁ γάμος εἶναι «δικός» της – ὄχι τῆς ἴδιας, κατὰ πᾶσα πιθανότητα, ἀλλὰ κάποιου παιδιοῦ της.

Εἶχε, ὅμως, ἄλλον ἐκτὸς ἀπὸ τὸν «πρωτότοκο καὶ μονογενῆ» Ἰησοῦ; Ἡ αὐτοπαγιδευθεῖσα στὴν «ἀειπαρθενία» τῆς Μαριὰμ καὶ τὸ ἀντιφατικὸ «μονογενὴς καὶ πρωτότοκος» τοῦ Ἰησοῦ ἐκκλησία εἶναι φυσικὸ νὰ ἀρνῆται τὴν ὕπαρξη ἄλλων τέκνων. Συνεπῶς, ἂν ὁ γάμος ἦταν «δικός της», δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ὁ γάμος

τοῦ μοναδικοῦ παιδιοῦ της: τοῦ Ἰησοῦ.

Ἦταν;

Ἐδῶ θὰ βοηθοῦσε νὰ λάβουμε ὑπ' ὄψιν μας ὅτι στὸ ἰουδαϊκὸ ἔθνος ὁ γάμος ἦταν ὑποχρεωτικὸς (καὶ ὅλοι οἱ ἔστω καὶ ἐπιδερμικῶς ἀσχοληθέντες μὲ τὴν ἱστορία τῶν Ἰουδαίων ἀντιλαμβανόμεθα τοὺς λόγους ἐπιβολῆς αὐτοῦ τοῦ μέτρου) γιὰ τοὺς ἄνδρες μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν δέκα ὀκτὼ ἐτῶν – ὁπότε ὁ καθένας μπορεῖ νὰ ὑπολογίση τὴν ἡλικία τῆς ὑποψηφίας συζύγου. Βεβαίως καὶ θὰ δεχθοῦμε ὅτι ὑπῆρχαν καὶ ἐξαιρέσεις (βαρειᾶς μορφῆς ἀσθένεια, ἀνικανότητα κ.ἄ.), ἀλλὰ μήπως δὲν εἶναι αὐτὲς ποὺ ἐπιβεβαιώνουν τὸν κανόνα;

Στὸ σημεῖο αὐτὸ θὰ καταθέσω τὴν πρώτη ἐνισχυτικὴ ὑπόθεση τῆς θέσης μου: Εἶναι γνωστὸ σὲ ὅσους μελέτησαν ἢ ἁπλῶς διάβασαν τὰ βιογραφικὰ τοῦ Ἰησοῦ κείμενα, διότι πολυπροβάλλεται μέσα στὰ κείμενα, ὅτι οἱ Γραμματεῖς, οἱ Φαρισαῖοι, οἱ Σαδδουκαῖοι καὶ οἱ Ἡρωδιανοὶ δὲν ἄφηναν σὲ χλωρὸ κλαρὶ τὸν Ἰησοῦ, κατηγορῶντας τον γιὰ μύρια ὅσα καί, κυρίως, γιὰ μὴ τήρηση τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου. Πουθενά, ὅμως, δὲν καταγράφεται νὰ τὸν κατηγοροῦν γιὰ ἀγαμία! Θεωρεῖ κάποιος ὅτι ἂν ὁ Ἰησοῦς ἦταν ἄγαμος, οἱ ἀνωτέρω διῶκτες του δὲν θὰ τὸν εἶχαν κατηγορήσει γι' αὐτὸ καὶ δὲν θὰ τὸν εἶχαν σύρει στὸ δικό τους θρησκευτικὸ δικαστήριο, τὸ Σανχρεντίν, ὡς παραβαίνοντα τὸν Νόμο;

Πέραν αὐτοῦ, εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς ὁ ὁποῖος λέγει:

> *Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται.*

Πῶς, ἀκόμη καὶ αὐτὸς ὁ ἀναιρῶν ἑαυτὸν πρὶν ἀλέκτωρα φωνῆσαι ἅπαξ Ἰησοῦς, θὰ τολμοῦσε νὰ ξεστομίση ἐνώπιον τῶν μαθητῶν του, οἱ ὁποῖοι ἦσαν πέραν πάσης ἀμφιβολίας νυμφευμένοι, κάτι τέτοιο, ἔχοντας ἤδη καταλύσει τὸν Νόμο;[1]
Ὅλων τούτων τῶν μέχρι στιγμῆς δοθέντων δὲν ὑπάρχει ἡ παραμικρὴ ἀμφιβολία ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦταν νυμφευμένος σύμφωνα μὲ τὸν Μωσαϊκὸ Νόμο. Αὐτὸ τὸ ὁποῖο οὐδεὶς εἶναι σὲ θέση νὰ ἰσχυριστῆ, ἀφορᾶ στὴν σύζυγό του: Δὲν γνωρίζουμε ποιά εἶναι. Οἱ καταγραφὲς τῶν εὐαγγελιστῶν μᾶς ὑποψιάζουν, ἀλλὰ δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ εἴμεθα βέβαιοι. Ἰδοὺ οἱ καταγραφές:

> *ΜΑΤΘΑΙΟΣ (κζ.55): Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι,*

αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ ᾽Ιησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ· ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ ᾽Ιακώβου τοῦ μικροῦ καὶ ᾽Ιωσῆ μήτηρ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.
(κη.1) Ὀψὲ δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἦλθεν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον.

ΜΑΡΚΟΣ (ιε.40): Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ ᾽Ιακώβου καὶ ᾽Ιωσῆ μήτηρ, καὶ Σαλώμη.
(ιε.47): ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσῆ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται.
(ιστ.1): καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν.
(ιστ.9): Ἀναστὰς δὲ πρωῒ πρώτῃ σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, παρ᾽ ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια.

ΛΟΥΚΑΣ (η.1): Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευεν κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, καὶ γυναῖκές τινες αἳ ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ᾽ ἧς δαιμόνια ἑπτὰ ἐξεληλύθει, καὶ ᾽Ιωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου ῾Ηρῴδου καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.
(κδ.10): ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ ᾽Ιωάννα καὶ Μαρία ἡ ᾽Ιακώβου· καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα.

ΙΩΑΝΝΗΣ (ιθ.25): Εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ ᾽Ιησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνή.
(κ.1): Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρωῒ σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου.
(κ.11): Μαρία δὲ εἱστήκει πρὸς τῷ μνημείῳ ἔξω κλαίουσα. ὡς οὖν ἔκλαιεν παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ἕνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ ᾽Ιησοῦ. καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι, Γύναι, τί κλαίεις; λέγει αὐτοῖς· ὅτι Ἦραν τὸν κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν ᾽Ιησοῦν ἑστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ᾽Ιησοῦς ἐστιν. λέγει αὐτῇ ᾽Ιησοῦς, Γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστιν λέγει αὐτῷ, Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκας αὐτόν, κἀγὼ αὐτὸν ἀρῶ.

λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς, Μαρία. στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ Ἑβραϊστί, Ραββουνί (ὃ λέγεται Διδάσκαλε). λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς, Μή μου ἅπτου, οὔπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ εἰπὲ αὐτοῖς, Ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν καὶ θεόν μου καὶ θεὸν ὑμῶν. ἔρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἀγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι Ἑώρακα τὸν κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

Ὅπως θὰ παρατηρήσετε, ἀπὸ ὅλες τὶς ἀναφορὲς ἕνα ὄνομα δὲν λείπει: Αὐτὸ τῆς Μαγδαληνῆς, ἐνῷ, ἀκόμη καὶ κατὰ τὴν σταύρωσή του, ΜΟΝΟΝ ἀπὸ τὸν Ἰωάννη ἀναφέρεται ὡς παροῦσα ἡ μητέρα του – οἱ τρεῖς ἄλλοι τὴν ἀγνοοῦν.[2]

Στὴν περίπτωση κατὰ τὴν ὁποία ἀποδεχόμεθα τὴν ροὴ τῶν κειμένων ὡς ἔχει καί, ταυτοχρόνως, δεχθοῦμε ὅτι ὁ γάμος ἦταν τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῆς Μαγδαληνῆς, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ θεωρήσουμε πέραν πάσης ἀμφιβολίας ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ τὸν δεύτερο κατ' ἐλάχιστον γάμο τοῦ Ἰησοῦ, ἡ δὲ Μαγδαληνὴ ἦταν ἡ δεύτερη κατ' ἐλάχιστον σύζυγός του.

Εικόνα 3

Ναί, γεννῶνται πολλὰ καὶ εὔλογα ἐρωτήματα, ὄχι ὅμως βεβαιότητα.]

- *καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν·*
- *Οἶνον οὐκ ἔχουσιν.*

[Ἔχει τελειώσει τὸ κρασί, καὶ ἡ μητέρα τοῦ Ἰησοῦ τοῦ λέει «οἱ προσκεκλημένοι δὲν ἔχουν κρασί»!

Ἂς ἐξετάσουμε τί μπορεῖ νὰ συμβαίνη ἐδῶ.

Ἡ Μαριὰμ διαπιστώνει πὼς ἔχει τελειώσει τὸ κρασί. Πῶς τὸ διεπίστωσε; Δύο εἶναι οἱ τρόποι:

Πρῶτον, ἡ ἰδίοις ὄμμασι διαπίστωσις. Καὶ πῶς πραγματοποιεῖται αὐτή; Εἴτε κατὰ τύχη, δηλ. ἐκ συμπτώσεως, εἴτε κατεβαίνοντας στὸ ὑπόγειο κελλάρι, ὅπου φυλάσσεται τὸ κρασὶ σὲ βαρέλια, εἴτε ἐλέγχοντας τὰ δοχεῖα στὰ ὁποῖα εἶχε ἀποθηκευτῆ πρὸ τῆς δεξιώσεως, καὶ τὰ ὁποῖα ἦσαν τοποθετημένα σὲ βοηθητικὸ τῆς δεξιώσεως χῶρο (π.χ. τὴν κουζίνα). Γιὰ ποιόν λόγο, ὅμως, ἡ Μαριὰμ θὰ κατέβαινε στὸ ὑπόγειο κελλάρι γιὰ νὰ ἐλέγξη τὴν διαθεσιμότητα σὲ κρασί; Ἀκόμη καὶ ἂν ἐπρόκειτο γιὰ γάμο ἀγαπημένου προσώπου (διότι συγγενεῖς, ἀνίψια ἢ ξαδέλφια –πλὴν τοῦ Βαπτιστοῦ– δὲν εἶχε), θὰ ἔπρεπε σὲ αὐτὸν νὰ ἀπευθυνθῆ μετὰ τὴν διαπίστωση τῆς ἐλλείψεως. Ἔδρασε, δηλαδή, ἡ Μαριάμ, ὅπως ΠΡΕΠΕΙ νὰ δρᾶ σὲ παρόμοιες περιπτώσεις ὁ παρέχων τὴν δεξίωση ἢ ὁ ὑπεύθυνος γιὰ τὴν ἐπάρκεια σὲ ἀναλώσιμα ὑλικά. Γιατί, ἄραγε; Μὲ δεδομένο ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ συγγενοῦς, θὰ ὑποθέσουμε ὅτι ἡ νυμφευομένη ἦταν φίλη της. Ἡ ἡλικία, ὅμως, τῶν ζευγνυομένων (περὶ τὰ 18 ὁ ἄνδρας, νεώτερη δὲ ἡ γυναίκα) –ἐκτὸς ἐὰν ἐπρόκειτο γιὰ δεύτερο γάμο τοῦ ἄνδρός– καὶ αὐτὴ τῆς Μαριάμ (τοὐλάχιστον 47-48, ἐὰν ἔτεξε τὸν Ἰησοῦ στὰ 14-15), δηλαδὴ ἡ μεγάλη διαφορὰ ἡλικίας, τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τῆς ἐποχῆς καὶ τοῦ τόπου καὶ ἡ δεδομένη θεοσέβεια τῆς Μαριάμ, δὲν θὰ συνέβαλαν στὴν δημιουργία φιλίας μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς νύμφης. Γιατί, λοιπόν, ἡ Μαριὰμ ἐνδιαφέρεται καὶ ἰδίᾳ πρωτοβουλίᾳ διαπιστώνει τὴν ἔλλειψη; Ἀκόμη καὶ ἂν ὑποθέσουμε ἀδελφικὴ φιλία μεταξὺ Μαριὰμ καὶ μητρὸς τῆς νύμφης, γιατί δὲν στράφηκε στὴν φιλενάδα της, ἡ ὁποία δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἦταν παροῦσα στὸν γάμο ἢ τὴν δεξίωση γάμου τῆς κόρης της;

Δεύτερον, κάποιος τῆς τὸ εἶπε. Ποιός μπορεῖ νὰ εἶναι αὐτός; Θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι ὁποιοσδήποτε ἐκ τῶν προσκεκλημένων. Ἀκόμη, ὅμως, καὶ ἂν ὑποθέσουμε πὼς ΟΛΟΙ οἱ προσκεκλημένοι ἦσαν γνωστοὶ τῆς Μαριάμ, πῶς δικαιολογεῖται ἡ ἀναφορὰ σὲ αὐτὴν τῆς ἐλλείψεως οἴνου; Γιατί ἕνας προσκεκλημένος στὴν δεξίωση ἑνὸς γάμου, παρατηρῶντας τὴν ἐπερχόμενη ἢ ἤδη ἐπελθοῦσα ἔλλειψη σὲ τυρί, λόγου χάριν, θὰ πληροφοροῦσε τὸν πρῶτο εὔκαιρο γνωστό του περὶ αὐτοῦ; Ὑπάρχει ἔστω καὶ ἕνας ὁ ὁποῖος δὲν θὰ ἀπευθυνόταν σὲ κάποιον ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτες; «Παιδί μου, τελειώνει τὸ τυρί, κάνε κάτι, ἔτσι;» Καὶ ὅπως ἕνας ἀρχιμάστορας γιὰ νὰ ἀποκαλῆται ἀρχιμάστορας πρέπει νὰ ἔχη κάποιους μάστορες ὑπὸ τὶς ἐντολές του, ἔτσι καὶ ἕνας ἀρχιτρίκλινος γιὰ νὰ ἀποκαλῆται ἀρχιτρίκλινος πρέπει νὰ ἔχη κάποιους ὑπὸ τὶς ἐντολές του. Θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι ὁ πληροφορήσας τὴν Μαριὰμ

ἕνας ἐκ τῶν ὑπηρετῶν, δηλαδή, τῶν σερβιτόρων; Οὔτε γιὰ ἀστεῖο! Αὐτοὶ ἀναφέρονται στὸν ἀρχιτρίκλινο* – δὲν χωρεῖ συζήτησις ἐπ' αὐτοῦ.

[* Λεξικὸν τῆς Καινῆς Διαθήκης ὑπὸ Σωφρονίου Εὐστρατιάδου, Μητροπολίτου Λεοντοπόλεως: "Ἀρχιτρίκλινος, ου, ὁ (ἀρχι, τρίκλινον, τρίς, καὶ κλίνη), ὁ ἐπὶ τῆς τραπέζης πρῶτος ἐπιστάτης, ὁ ἄρχων τοῦ τρικλινίου, ἤγουν τοῦ οἴκου τῆς τραπέζης (ἔνθα ὑπῆρχε τράπεζα μετὰ τριῶν προσκεφαλαίων), ὁ πρωτοεπιστάτης τῆς τραπέζης, Ἰωάν, β, 8, 9 «ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ".]

Ἂν ἰσχύη ἡ τρισδιάστατη πρώτη περίπτωσις καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὸ «κατὰ τύχη», γιατί ἡ Μαριὰμ ἀπευθύνεται στὸν γιό της; Γιατί ἐνημερώνει τὸν γιό της ὅτι τελειώνει ἢ ἔχει τελειώσει τὸ κρασὶ καὶ ὄχι ἕνα ἐκ τῶν ὑπηρετῶν ἤ, στὸ κάτω-κάτω, τὸν ἀρχιτρίκλινο; Τί δουλειὰ μπορεῖ νὰ εἶχε ἕνας προσκεκλημένος ἢ κατὰ τύχη παρευρεθεὶς στὴν δεξίωση ἑνὸς γάμου μὲ τὴν ἐπάρκεια σὲ κρασί; Ποῦ τὸν ἀφωροῦσε;

Βέβαια ὁ Ἰησοῦς, παρέα μὲ τοὺς τέσσαρες μαθητές του, κατέφθασε στὸν χῶρο τελέσεως τοῦ γάμου ἢ τῆς δεξιώσεως μετὰ τὴν ἄφιξη τῆς μητέρας του. Φαίνεται ὅτι καὶ τότε, ὅπως καὶ σήμερα, ὁ γαμβρὸς/νυμφίος καταφθάνει στὸν χῶρο τελέσεως τοῦ γάμου μετὰ τοὺς προσκεκλημένους. Στὸν Ματθαῖο (κε), διαβάζουμε:

> *Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν τοῦ νυμφίου.*

Οἱ δέκα παρθένες ἦσαν φίλες τῆς νύμφης, ἦσαν ἐκεῖ πρὶν τὴν ἄφιξη τοῦ νυμφίου, μετὰ δὲ τὴν ἄφιξή του εἰσῆλθαν ὅλοι οἱ ἤδη παρευρισκόμενοι προσκεκλημένοι στὸν χῶρο τελέσεως τοῦ γάμου καὶ ἔκλεισαν οἱ θύρες. Παραβολή, θὰ πῆ κάποιος, ἀλλὰ καὶ οἱ παραβολὲς δὲν ἀντλοῦνται ἀπὸ τὴν πραγματικότητα τῆς ζωῆς;]

- *Λέγει αὐτῇ ὁ ᾽Ιησοῦς·*
- *Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι;* οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου.*

[Ἐδῶ ἀρχίζουν τὰ παράλογα. Ὁ Ἰησοῦς, μοναχοπαίδι ὑποτίθεται τῆς Μαριάμ, ὀργίζεται καί, ἀντὶ ἀπαντήσεως λέγει στὴν μητέρα του:

– Τί κοινὸ ὑπάρχει μεταξὺ ἐμοῦ καὶ ἐσοῦ, γύναιο;

Μεταφράζω τὸ «γύναι» μὲ τὸ ἄκρως ὑποτιμητικὸ (ὑβριστικό, εἶναι ἡ ἀλήθεια) «γύναιο» συμφωνῶντας μὲ τὸν Σ. Λεοντιάδη (βλ. κατωτέρω ὑποσημείωση).

Γιατί ὁ Ἰησοῦς προσβάλλει, ὑβρίζει μὲ αὐτὸν τὸν χυδαῖο τρόπο τὴν μητέρα του; Εἶπε κάτι ἡ Μαριάμ, τὸ ὁποῖο θὰ μποροῦσε νὰ πυροδοτήση τὴν ὀργὴ τοῦ γιοῦ της; Ἐμφανέστατα ὄχι! Τότε; Ποῦ, λοιπόν, ὀφείλεται ἡ πρὸς τὴν μητέρα του προσβλητική, μειωτικὴ ἀπάντησις; Ἂν καὶ δὲν πρόκειται περὶ ἀπαντήσεως, ὅπως ὁ καθένας μπορεῖ νὰ διαπιστώση, ἀλλὰ περὶ μιᾶς καθαρῶς ὑβριστικῆς καὶ μειωτικῆς ἐπιθέσεως, διότι ἡ μητέρα του δὲν τὸν ἐρώτησε – σὲ μία ἐπισήμανση προέβη, πιθανῶς ἀχρείαστη καὶ μὴ ἀναγκαία, ἀλλὰ πάντως κατ' οὐδεμίαν ἔννοιαν μειωτικὴ γιὰ τὸ Εἶναι τοῦ γιοῦ της.

Καὶ δὲν εἶμαι μόνον ἐγὼ ὁ ὁποῖος θεωρῶ ἄκρως ὑβριστικὴ καὶ μειωτικὴ τὴν πρὸς τὴν μητέρα του προσφώνηση «γύναι» τοῦ Ἰησοῦ. Στὴν ἀκολουθοῦσα παραπομπὴ θὰ ἐκπλαγῆτε οἱ περισσότεροι διαβάζοντας τὴν γνώμη ἑνὸς μὴ ὄντος ἐν ζωῇ μητροπολίτου.

[* Ὁ τύπος «γύναι» εἶναι κλητικὴ τοῦ ὅρου «γυνή»: γυνή, γυναικός, γυναικί, γυνή, (ὦ) γύναι. Κατὰ τὸν Ι. Σταματόπουλο (Λεξ. τῆς Ἀρχ. Ἑλλην. Γλώσσης) «χρησιμοποιεῖται πρὸς δήλωσιν σεβασμοῦ (=κυρία, δέσποινα)». Κατὰ τὸν συντάκτη τοῦ Λεξικοῦ τῆς Καινῆς Διαθήκης Μητροπολίτη Λεοντοπόλεως Σωφρόνιο Εὐστρατιάδη, ὅμως: «ἡ κλητικὴ ὦ γύναι ἢ ἁπλῶς γύναι, ἐπὶ καλῆς (ὅταν λέγεται χάριν τιμῆς) καὶ ἐπὶ κακῆς ἐννοίας (πρὸς ἐπίπληξιν), Ματθ ιε, 28. Λουκ. ιγ, 12. κβ, 57. Ἰωάν. Β, 4.»

Προσέγγισις τῶν παραπομπῶν τοῦ Λεοντοπόλεως Σωφρονίου,
Α) Χάριν τιμῆς:
1. Ματθ ιε, 28 (Ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γενηθήτω σοι ὡς θέλεις / χάριν τιμὴς πρὸς τὴν Ἑλληνίδα Συροφοινίκισσα τῷ γένει, ἡ ὁποία δηλώνει τὴν ἄμετρη πίστη της πρὸς αὐτόν, ἀφοῦ προηγουμένως τὴν ἐξευτελίζει).
2. Λουκ. ιγ, 12 (ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῇ· γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου / χάριν τιμῆς λόγῳ τῆς πίστεως τῆς ἀσθενούσης).
Β) Πρὸς ἐπίπληξιν:
3. Λουκ. κβ, 57 (ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· οὐκ οἶδα αὐτόν, γύναι / ὁ Πέτρος κατὰ τὴν πρώτη ἄρνηση τοῦ Ἰησοῦ ἐπιπλήττει τὴν γυναῖκα ποὺ τὸν «κάρφωσε» ὡς ἕνα ἐκ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Ἰησοῦ).
4. Ἰωάν. β, 4 (Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου / ἐπιπλήττει τὴν μητέρα του διότι θεώρησε ὅτι τοῦ ἐζήτησε νὰ θαυματουργήση, καὶ ἐνῷ κάτι τέτοιο δὲν προκύπτει ἀπὸ τὴν πρὸς τὸν υἱό της παρασχεθεῖσα ἄτοπη πληροφορία, ὑποκρύπτεται ὅμως αὐτὴ ἡ αἴσθησις, ἄλλως ἡ παρασχεθεῖσα πληροφορία οὐδὲν ἀπολύτως νόημα ἔχει.)»

Εἶναι προφανὲς ὅτι τὰ παρατιθέμενα ἀπὸ τὸν συντάκτη παραδείγματα στὰ μὲν δύο πρῶτα ἡ προσφώνησις γίνεται «χάριν τιμῆς», ἐνῷ στὰ δύο ἑπόμενα «πρὸς ἐπίπληξιν».]

Τί συμβαίνει ἐδῶ; Γιατί ὁ Ἰησοῦς ἀπορρίπτει (ὄχι ἁπλῶς «ἐπιπλήττει») μὲ αὐτὸν τὸν κατ' ἐμὲ χυδαῖο καὶ εἰς ἐπήκοον πολλῶν τρόπο τὴν μητέρα του; Τί μπορεῖ νὰ κρύβεται πίσω ἀπὸ τὸ «τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι;» καὶ τί πίσω ἀπὸ τὸ «οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου»; Οἱ Μᾶρκος (ε.7) καὶ Λουκᾶς (η.28) καταγράφουν τὴν φράση-ἐρώτηση «τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ;...», τὴν ὁποίαν ἀπευθύνει κάποιο δαιμόνιο πρὸς τὸν ἐξορκιστή του Ἰησοῦ. Ἡ ἐρώτησις «τί ἐμοὶ καὶ σοί» σημαίνει: «τί κοινὸ ὑπάρχει μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ», «ποιά σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ;» καὶ τίποτε ἄλλο – περιοριστικῶς καὶ ἀναμφιβόλως. Καὶ θὰ μπορούσαμε νὰ δεχθοῦμε χωρὶς ἀντίρρηση τὴν μὴ ὕπαρξη κάποιου κοινοῦ στοιχείου μεταξὺ Ἰησοῦ καὶ δαιμονίου, ἀλλὰ πῶς νὰ δεχθοῦμε τὴν μὴ ὕπαρξη κάποιου κοινοῦ στοιχείου μεταξὺ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῆς μητέρας του; Εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῇ κάποιος ὅτι ὁ γιὸς μιᾶς γυναίκας, ὅποιος καὶ ὅποιου φυράματος ἂν εἶναι αὐτὸς καὶ ὅποια καὶ ὅποιου φυράματος ἂν εἶναι αὐτή, θὰ μποροῦσε, μὲ ὅποια αἰτία ἢ ἀφορμή, νὰ δηλώσῃ ὅτι ΟΥΔΕΝ ΚΟΙΝΟΝ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ ΤΟΥ; Ἰδιαιτέρως δέ, ὅταν αὐτὸς ὁ ὁποῖος προβαίνει σὲ μία τέτοια δήλωση ἔχει θεία καταγωγή, εἶναι, δηλαδή, θεὸς ὁ ἴδιος! ΟΧΙ, ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΟΧΙ!!!

Ἡ μόνη λογικὴ σκέψις ποὺ ἀπομένει εἶναι ὅτι κάτι ἄλλο ἐπεχειρήθη νὰ κρυβῇ πίσω ἀπὸ αὐτὴν τὴν βλακώδη καὶ ἀκατανόητη παράθεση, πολὺ δὲ περισσότερο ἐὰν διαβάσῃ καὶ τὰ ἀκολουθοῦντα. Τί, πιθανόν, κρύβεται πίσω ἀπὸ αὐτὴν τὴν παράθεση, λοιπόν;

(Κατωτέρω θέτουμε τὰ «ἀπάντησις», «ἀπαντᾶ» ἐντὸς εἰσαγωγικῶν, ἐπειδὴ τὰ ὅσα λέγει ὁ Ἰησοῦς ΔΕΝ ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ ἀπάντηση, ἀφοῦ οὐδέποτε ἐτέθη ἐρώτησις.)

Βεβαίως δὲν περιορίζεται μόνον σὲ αὐτὴν τὴν προσβλητικὴ φραστικὴ ἐκδήλωση ἡ «ἀπάντησις» τοῦ Ἰησοῦ. Ἀκολουθεῖ ἑτέρα δήλωσις, πλέον ἐμφατική:

> *οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου!*

{οὔπω ἢ οὔ πω εἶναι ἐπίρρημα καὶ σημαίνει «ὄχι ἀκόμη» (οὐ: ἀρνητικὸ μόριο = ὄχι, δέν – πω: ἐγκλητικὸ μόριο = ἀκόμη, μέχρι τοῦδε, ἕως τώρα / ἥκει: γ' ἑν. πρ. Ἐνεστῶτος (μὲ σημασία Παρακειμένου) τοῦ ἥκω=ἔχω ἔλθει / συνεπῶς: δὲν ἔχει ἔλθει ἀκόμη ἡ ὥρα μου.}

Γιὰ ποιο πρᾶγμα δὲ ἔχει ἔλθει ΑΚΟΜΗ ἡ ὥρα (του); Τί εἶναι αὐτὸ ποὺ τοῦ εἶπε ἢ (ἔμμέσως πλὴν σαφῶς γιὰ τὸν Ἰησοῦ) τοῦ ζήτησε ἡ μητέρα του μὲ τὴν φράση «οἶνον οὐκ ἔχουσιν»; Κατὰ ποίαν λογικὴ συνέπεια ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐπισήμανση προκύπτει ἡ δήλωσις τοῦ Ἰησοῦ; Θὰ μποροῦσε κανείς, μὲ ὅση ἐλευθερία ἀλλὰ καὶ θράσος διαθέτει, νὰ ἑρμηνεύση τὴν μητρικὴ ἐπισήμανση διὰ τοῦ «τελείωσε ὁ οἶνος, γιέ μου, κάνε ἕνα θαῦμα νὰ ποιήσης λίγον, ἔχουν κλείσει τὰ οἰνοπωλεῖα τέτοιαν ὥρα»; Ἀσφαλῶς καὶ ὄχι.

Τί, λοιπόν, λέγει-ἐρωτᾶ-«ἀπαντᾶ» ὁ Ἰησοῦς στὸ (υἱέ μου) «οἶνον οὐκ ἔχουσιν» τῆς μητέρας του καί, κυρίως, γιατί «ἀπαντᾶ» ὅπως «ἀπαντᾶ»; Γιατί ὁ εὐαγγελιστὴς παραθέτει αὐτὸν τὸν διάλογο; Δὲν γνωρίζει ὅτι ὁ διάλογος αὐτὸς θὰ γεννήση ἐκ τῶν πραγμάτων ἀπορίες καὶ θὰ θέση ἀναπάντητα ἐρωτήματα;

Βεβαίως καὶ τὸ γνωρίζει, ἂν εἶναι αὐτὸς ὁ ὁποῖος παραθέτει τὸν συγκεκριμένο διάλογο. Εἶναι, ὅμως; Ἐγώ, προκειμένου νὰ φτάσω σὲ κάποιο συμπέρασμα ἀναφορικὰ μὲ τὰ παρουσιαζόμενα ὡς γεγονότα, δὲν προτίθεμαι νὰ προβαίνω σὲ ὑποθέσεις ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου, διότι ἔτσι θὰ δημιουργηθῆ ἕνας λαβύρινθος ὑποθέσεων, ἀπὸ τὸν ὁποῖο δὲν θὰ ὑπάρξη Ἀριάδνη νὰ μὲ βγάλη.

Εἶναι ἐμφανὲς ὅτι ἡ «ἀπάντησις» τοῦ Ἰησοῦ δείχνει ἀκραῖο ἐκνευρισμό, ὁ ὁποῖος, ὅμως, δὲν μπορεῖ νὰ ὀφείλεται σ’ αὐτὸ ποὺ τοῦ εἶπε ἡ μητέρα του, δηλαδὴ στὴν παροχὴ τῆς πληροφορίας ὅτι ἔχει τελειώσει τὸ κρασί. Αὐτὴ ἡ συμπεριφορὰ τοῦ Ἰησοῦ ἕνα ἀπὸ τὰ δύο δείχνει:

Πρῶτον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦταν ὑπεύθυνος γιὰ τὴν ἐπάρκεια οἴνου κατὰ τὴν δεξίωση, τὸ ὁποῖον καὶ δὲν εἶναι τὸ πλέον πιθανόν, δεδομένου ὅτι ὁ ἴδιος ἔλειπε καὶ μόλις εἶχε καταφθάσει συνοδείᾳ τῶν τεσσάρων μαθητῶν του. Εἶναι ὅμως ἐλαφρῶς πιθανὸν νὰ ἦταν αὐτὸς ὁ ὁποῖος θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχη παραγγείλει ἱκανὴ ποσότητα οἴνου, ἀλλὰ δὲν μέτρησε σωστὰ τὰ πράγματα. Βεβαίως γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: «Γιατί ὁ Ἰησοῦς θὰ ἦταν ὑπεύθυνος γιὰ τὴν προμήθεια τοῦ οἴνου» – ἴσως καὶ ὅλων τῶν ἀναλωσίμων;

Δεύτερον, ὅτι ἡ μητέρα τοῦ Ἰησοῦ ἦταν ὑπεύθυνη γιὰ τὴν ἐπάρκεια οἴνου κατὰ τὴν δεξίωση, τὸ ὁποῖον εἶναι περισσότερο πιθανὸν νὰ ἰσχύη, στὴν περίπτωση κατὰ τὴν ὁποίαν ὑπεύθυνος ἦταν ἕνας ἐκ τῶν δύο. Ἐὰν συνέβαινε αὐτό, τότε δικαίως ἐκνευρίστηκε ὁ Ἰησοῦς, χωρὶς αὐτὸ νὰ δικαιολογῆ τὴν συμπεριφορά του ἔναντί της καί, μάλιστα, παρουσίᾳ ἄλλων, ὅποιοι καὶ ἂν ἦσαν αὐτοί. Καὶ σ’ αὐτὴν τὴν περίπτωση γεννᾶται τὸ ἴδιο ἐρώτημα: «Γιατί ἡ Μαριὰμ ἦταν ὑπεύθυνη γιὰ τὴν

προμήθεια τοῦ οἴνου» – ἴσως καὶ ὅλων τῶν ἀναλωσίμων;

Στὴν πρώτη περίπτωση, ἐὰν ἐπρόκειτο γιὰ γάμο τοῦ Ἰησοῦ, δὲν θὰ μποροῦσε ὡς ὁ νυμφίος-γαμβρὸς νὰ εἶναι καὶ ὑπεύθυνος γιὰ τὶς προμήθειες.

Στὴν δεύτερη περίπτωση, ἐὰν ἐπρόκειτο γιὰ γάμο τοῦ Ἰησοῦ, καὶ λογικὸ καὶ ἀναμενόμενο θὰ ἦταν νὰ εἶναι ἡ μητέρα του ὑπεύθυνη γιὰ τὶς προμήθειες.

Θὰ μποροῦσε ἡ παράλειψις, τὸ ξέχασμα τῆς μητέρας του, ποὺ ὡδήγησε στὴν ἔλλειψη οἴνου κατὰ τὴν δεξίωση, νὰ αἰτιολογήση τὸν ἀκραῖο ἐκνευρισμὸ τοῦ Ἰησοῦ;

Ναί, θὰ μποροῦσε –καὶ αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν θυμικὴ κατάσταση στὴν ὁποία εὑρίσκετο ὁ Ἰησοῦς ἐκείνη τὴν στιγμή, πρὸ τῆς πληροφορίας ποὺ τοῦ παρέσχε ἡ μητέρα του. Μὲ δεδομένο ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀφίχθη μὲ τὴν συνοδεία τῶν τεσσάρων ἄρτι ἀποκτηθέντων ἀκολούθων-μαθητῶν, δὲν αἰτιολογεῖται βεβαρυμένο θυμικό. {Ἐδῶ ὑπάρχει πάλι κάτι περίεργο στὴν καταγραφὴ τοῦ Ἰωάννου, τὸ ὁποῖον, ὅμως, εἶναι ἄσχετο μὲ τὴν κατάσταση τοῦ θυμικοῦ τοῦ Ἰησοῦ: «ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον». Ὁ Ἰησοῦς εἶχε μόλις τὴν προηγουμένη συναντήσει τοὺς τέσσαρες ἀγνώστους μέχρι τότε μαθητὲς σὲ αὐτόν. Μὲ ἐλάχιστο δεδομένο τὴν συγγένεια ἢ γνωριμία τῆς οἰκογενείας τοῦ Ἰησοῦ μὲ τοὺς τελοῦντες τὸν γάμο –ἐφ’ ὅσον ὁ γάμος δὲν ἦταν τοῦ Ἰησοῦ– ΑΠΟ ΠΟΙΟΝ, ΓΙΑΤΙ καὶ ΜΕ ΠΟΙΟΝ ΤΡΟΠΟ προσεκλήθησαν οἱ ἄγνωστοι Ἀνδρέας, Πέτρος, Φίλιππος καὶ Ναθαναὴλ σ’ αὐτόν, ἄν, μάλιστα, λάβουμε ὑπ’ ὄψιν ὅτι Βηθανία καὶ Κανὰ ἀπεῖχαν περὶ τὰ 120 χιλιόμετρα; [3]. Πέραν τῶν ἐπικρατουσῶν συνθηκῶν ἐπικοινωνίας κατὰ τὴν ἐποχή, οἱ ὁποῖες ἀποκλείουν τὴν γνωστοποίηση τῆς προσκλήσεως Ἰησοῦ καὶ μαθητῶν ἐκείνη ἢ τὴν προηγούμενη ἡμέρα, εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ γάμος εἶχε σχεδιαστῆ πολλὲς ἡμέρες ἢ/καὶ ἑβδομάδες ἢ/καὶ μῆνες πρίν. Καὶ ἐνῷ φυσικὸ καὶ λογικὸ εἶναι ὁ Ἰησοῦς νὰ ἔχη προσκληθῆ ἀπὸ ἡμερῶν/ἑβδομάδων/μηνῶν, παραμένει ἀνεξήγητο πῶς καὶ ἀπὸ ποιόν προσεκλήθησαν οἱ μόλις τὴν παρελθοῦσα ἡμέρα καταστάντες ἀκόλουθοι-μαθητές του. Καὶ ἡ μόνη ἐξήγησις εἶναι τούτη: ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΕΚΑΛΕΣΕ Ο ΙΔΙΟΣ Ο ΙΗΣΟΥΣ. Ἄλλη ἐξήγησις δὲν χωρεῖ.

Τώρα γεννᾶται ἕνα ἀκόμη ἐρώτημα: Μὲ ποιό δικαίωμα θὰ τοὺς καλοῦσε στὸν γάμο, ἂν ὁ γάμος ἦταν ξένος καὶ ὄχι δικός του, ὁ ἴδιος δὲ προσκεκλημένος σὲ αὐτόν; Καὶ μὲ τὸ «δικός του» ἐννοοῦμε τὸν ἴδιο ἀλλὰ καὶ πολὺ κοντινοῦ καὶ ἀγαπημένου συγγενοῦς, ὅπως: ἀδελφῆς, ἀδελφοῦ, ἐξαδέλφης ἢ ἐξαδέλφου ὅλων τῶν βαθμίδων, θείας ἢ θείου ὅλων τῶν βαθμίδων.

Ὅμως, ἡ μητέρα τοῦ Ἰησοῦ, ὡς γεννηθεῖσα διὰ θαύματος (Πρωτοευαγγέλιο Ἰακώβου), καθότι ἀμφότεροι οἱ γονεῖς της ἦσαν «προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν», δὲν εἶχε ἀδέλφια, παρὰ τὸ ὅτι ὁ Ἰωάννης μᾶς πληροφορεῖ περὶ τοῦ ἀντιθέτου (ιθ.25: «εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνή»). Θὰ δεχθοῦμε ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν θέση τῆς ἐκκλησίας. Ὡς ἐκ τούτου ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχε θεῖες καὶ θείους, ἄρα οὔτε ἐξαδέλφες καὶ ἐξαδέλφους, ἐνῷ, ὡς «πρωτότοκος καὶ μονογενής», δὲν εἶχε ἀδελφὲς καὶ ἀδελφούς, εἰ μὴ μόνον ἑτεροθαλῆ ἀδέλφια, δηλαδὴ τὰ παιδιὰ τοῦ ξυλουργοῦ ἀπὸ προηγούμενο γάμο του, ἀσχέτως ἂν οἱ συμπολῖτες του ἄλλα ἐνόμιζαν.

Παντρευόταν κάποια ἑτεροθαλὴς ἀδελφή του ἢ νυμφευόταν κάποιος ἑτεροθαλὴς ἀδελφός του, ὁπότε αἰτιολογεῖται σὲ κάποιον βαθμὸ ἡ ὑπευθυνότητα τῆς Μαριάμ; Μὲ βεβαιότητα λέμε ὄχι, διότι σὲ αὐτὴν τὴν περίπτωση ὁ Ἰωάννης θὰ τὴν/τὸν κατωνόμαζε, πέραν τοῦ ὅτι θὰ ἔγραφε: «ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ ᾽Ιησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον».
Ὑφίσταται, ὅμως, κάτι ἀκόμη πιὸ σοβαρό: λέγοντας ἡ Μαριὰμ στὸν Ἰησοῦ «οἶνον οὐκ ἔχουσιν», ΤΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΤΟΥ ΛΕΓΕΙ Ἤ, ἂν θέλετε, ΤΙ ΤΟΥ ΖΗΤΕΙ; Διότι οἱ πιθανὲς ἀπαντήσεις εἶναι δύο – ἀριθμητικῶς καὶ περιοριστικῶς.

Πρῶτον, τοῦ λέγει, δηλαδὴ τὸν πληρηφορεῖ ὅτι ἔχει τελειώσει τὸ κρασί, διότι ὁ Ἰησοῦς εἶχε γιὰ ἄγνωστο λόγο ἀναλάβει τὴν εὐθύνη –ὢν στὴν Βηθανία, τὴν Καπερναοὺμ ἢ ὅπου ἀλλοῦ– νὰ προμηθεύση τὴν δεξίωση μὲ ἱκανὴ ποσότητα κρασιοῦ γιὰ τοὺς προσκεκλημένους στὸν γάμο, καὶ γιὰ τὸν ἐπὶ πλέον λόγο ὅτι δὲν ὑπῆρχε ἄλλος ἄνδρας ἀπὸ τὴν οἰκογένειά του νὰ ἀναλάβη αὐτὴν τὴν εὐθύνη. Ὁ Ἰωάννης καταγράφει: «ἦν καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ», ἐνῷ οὐδεμία νύξις γίνεται γιὰ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὰ ἑτεροθαλῆ ἀδέλφια του, θήλεα καὶ ἄρρενες. Πιθανὸν ὁ Ἰωσὴφ εἶχε πεθάνει, ἐνῷ εἶναι βέβαιον, πάλι κατὰ τὸν Ἰωάννη, ὅτι τὰ ἀδέλφια του δὲν ἐπίστευαν σ᾽ αὐτὸν (ζ.5: «οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν») καί, κατὰ λογικὴ συνέπεια, δὲν τὸν συμπαθοῦσαν. Μὲ δεδομένο, ἕνεκα τῆς ἀειπαρθενίας τῆς Μαριάμ, ὅτι τὰ κατ᾽ ἐλάχιστον ἕξι (6) ἑτεροθαλῆ ἀδέλφια του ἦσαν μεγαλύτερα ἀπὸ τὸν ἴδιο ἀπὸ 2 ἕως 14 περίπου χρόνια, εἶναι βέβαιον ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ τοῦ γάμου ἑνὸς ἐξ αὐτῶν. Ἀπὸ τὴν ἄλλη, οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν εἶχε προσκληθῆ, οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν παρευρίσκετο στὸν γάμο.

Δεύτερον, τοῦ ζητεῖ νὰ θαυματουργήση, μιὰ καὶ τὰ οἰνοπωλεῖα ἦσαν προφανῶς κλειστὰ ἐκείνη τὴν ὥρα. Ἂν ὑποθέσουμε κάτι τέτοιο, σημαίνει ὅτι ἡ μητέρα του ἐγνώριζε τὴν θεϊκὴ ἰδιότητά του, διότι μόνον οἱ θεοὶ δύνανται νὰ ποιοῦν θαύματα.

Ἂν ἡ μητέρα του (παρὰ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Γαβριήλ, τὴν διαπίστωση τῆς ἐγκυμοσύνης, τὴν ἐπίσκεψη στὴν Ἐλισάβετ καὶ τὰ λόγια αὐτῆς, τὴν γέννηση καὶ τὴν περιπέτεια στὴν Ἱερουσαλήμ) ἐγνώριζε τὴν θεϊκὴ καταγωγὴ καὶ σύστασή του, πῶς θὰ ἐξεστόμιζε τὸ κατὰ Λουκᾶν (β.48): «ἰδοὺ ὁ πατήρ σου κἀγὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε», ὅπου ὡς πατέρα τοῦ Ἰησοῦ ἐννοοῦσε τὸν ξυλουργό; Ἀπὸ τότε δὲ καὶ μέχρι τὴν ἡμέρα τῆς βάπτισής του (δηλαδή, ἐπὶ δέκα ὀχτὼ χρόνια μέχρι τρεῖς ἡμέρες πρὸ τοῦ γάμου) ὁ Ἰησοῦς λείπει ἐκτὸς Ναζαρὲτ ἢ Καπερναούμ, οὐδεὶς γνωρίζει ποῦ εἶναι καὶ μὲ τί ἀσχολεῖται, ἡ δὲ μητέρα του, μετὰ τὰ ὅσα θαυμάσια ἔχουν συμβῆ πρίν, κατὰ καὶ μετὰ τὴν γέννησή του (Γαβριήλ, Ἐλισάβετ, Βηθλεέμ, μάγοι, Ἡρώδης, Αἴγυπτος, Ἱερουσαλήμ), ἐξακολουθεῖ στὰ δώδεκά του νὰ τὸν θεωρεῖ γιὸ τοῦ μαραγκοῦ, χωρὶς ἀπὸ κάπου νὰ ἀφήνεται νὰ ἐννοηθῆ ἢ νὰ προκύπτει, ἐμμέσως ἢ ἀμέσως, ὅτι ἀργότερα (ἀπὸ τὰ 12 μέχρι καὶ ἐκείνη τὴν ἡμέρα) πιθανὸν τὸν θεωροῦσε «υἱὸν τοῦ θεοῦ», «χριστὸν τοῦ θεοῦ», «προφήτην τοῦ θεοῦ» ἤ, ἔστω, ταχυδακτυλουργό, μάγο, θαυματοποιό.

Πῶς, λοιπόν, ὅλων αὐτῶν λαμβανομένων ὑπ’ ὄψιν, εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῆ ὅτι ζητοῦσε ἀπὸ τὸν γιό της νὰ πραγματοποιήση θαῦμα; Καὶ ἂν κάτι τέτοιο δυνατὸν νὰ θεωρηθῆ πιθανὸν ἢ βέβαιον, γιατί δὲν ἀπευθύνθη ἡ ἴδια στοὺς ὑπηρέτες δίδοντας τὴν ἐντολὴ «Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος» ἀντὶ τοῦ «Ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε»; Πῶς μετὰ τὴν ἀπορριπτικὴ καὶ συνάμα προσβλητικὴ ἀπάντηση πρὸς αὐτὴν τοῦ Ἰησοῦ «Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου» εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῆ ὁ ἐρευνητικὸς ἢ καὶ κοινὸς νοῦς τὴν πρὸς τοὺς ὑπηρέτες προτροπὴ τῆς Μαριὰμ «Ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε»; Δὲν προσεβλήθη ἀπὸ τὴν εἰς ἐπήκοον πολλῶν ἀπορριπτικὴ καὶ προσβλητικὴ ἀπάντηση τοῦ γιοῦ της; Πρόκειται περὶ ἐντελῶς περιωρισμένης ἀντιλήψεως γυναικὸς ἢ γιὰ παραποιημένη παράθεση τοῦ Ἰωάννου ἢ/καὶ τῶν μετέπειτα διασκευαστῶν ἢ κατασκευαστῶν τῶν εὐαγγελίων;

Ποιός νουνεχὴς θὰ δεχθῆ ὅτι τὰ διαμειβόμενα μεταξὺ μητρὸς καὶ υἱοῦ ἀναφέρονται σὲ διαμειβόμενα μεταξὺ μητρὸς θεοῦ καὶ θεοῦ; Ποιός διαθέτων εὐφυΐα ἴσην πρὸς μαθητοῦ τῆς πρώτης δημοτικοῦ θὰ δεχθῆ ὅτι τὰ περιγραφόμενα μεταξὺ μητρὸς καὶ υἱοῦ ὡς γεγονότα εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχουν συμβῆ;]

- *Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις·*
- *Ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε.*

[Ἐπαναλαμβάνουμε τὴν ἴδια ὡς ἄνω ἀπορία: Γιατί δὲν ἀπευθύνεται ἡ ἴδια στοὺς ὑπηρέτες προστάζοντάς τους (διότι περὶ προσταγῆς πρόκειται καὶ ὄχι

παρακλήσεως) «Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος» ἀντὶ τοῦ «Ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε»; Αὐτὴ δὲν εἶναι ἡ ὑπεύθυνη γιὰ τὴν δεξίωση καὶ τὴν ἐπάρκεια τῶν προσφερομένων στοὺς προσκεκλημένους; Τί θὰ πῇ «Ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε»; Πῶς εἶναι δυνατόν, πῶς μπορεῖ ὁ κοινὸς νοῦς νὰ δεχθῇ ὅτι μετὰ τὴν ἀντιμετώπιση ποὺ εἶχε ἀπὸ τὸν γιό της, αὐτὴ ἀπέκτησε τὴν πέραν πάσης ἀμφιβολίας βεβαιότητα πὼς ὁ γιός της θὰ ὑπακούση στὴν προσταγή της ἤ, ἂν θέλετε, θὰ εἰσακούση τὴν παράκλησή της, καὶ θὰ θαυματουργήση; Βάσει ποιᾶς λογικῆς, μετὰ τὴν ὑποτιμητικὴ «Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι;» ἀλλὰ καὶ τὴν αὐστηρὴ ἀπάντηση-δήλωση «οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου» τοῦ γιοῦ της, ἡ Μαριὰμ ἐκφράζει διὰ τοῦ «Ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε» τὴν ἀπόλυτη βεβαιότητα ὅτι ὁ γιός της θὰ ὑπήκουε στὴν ἄμεση πρὸς τοὺς ὑπηρέτες ἐντολὴ καὶ τὴν ἔμμεση πρὸς αὐτὸν προτροπή – ἔστω παράκληση;

Πλέον, ἐκ τῶν διαμειφθέντων δὲν μένει ἡ παραμικρὴ ἀμφιβολία περὶ τοῦ ὅτι ἡ Μαριὰμ ἦταν ἡ ὑπεύθυνη γιὰ τὴν δεξίωση.]

> • *Ἦσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαι ἓξ κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων κείμεναι, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·*
> ‣ *Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος.*

[Ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος δύο δευτερόλεπτα πρὶν ἔχει ἀπορρίψει, προσβάλει, μειώσει καὶ ἐξευτελίσει παρουσίᾳ πολλῶν ἀνθρώπων τὴν ὑπεύθυνη γιὰ τὴν καλὴ διεξαγωγὴ τῆς δεξίωσης μητέρα του, ἀρνούμενος («Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι;») οἱανδήποτε σχέση μὲ αὐτήν, ἀλλὰ καὶ δηλώνοντας –ἂς τὸ πάρη τὸ ποτάμι– ὅτι δὲν ἔχει ἔλθει ἀκόμη ἡ ὥρα του νὰ θαυματουργήση («οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου»), μὴ θέλοντας γιὰ ὅποιους δικούς του λόγους νὰ φανερώση ἀκόμη τὶς δυνάμεις του καὶ ποιός, πιθανόν, εἶναι, προστάζει («γεμίσατε»: Προστακτικὴ Ἐνεστ. τοῦ γεμίζω) τοὺς ὑπηρέτες νὰ γεμίσουν μὲ νερὸ τὶς ὑδρίες! Βέβαια, κάποιος μπορεῖ νὰ ὑποστηρίξη ὅτι στὴν περίπτωση αὐτὴν δὲν ἐπρόκειτο περὶ προσταγῆς ἀλλὰ μᾶλλον ὑποδείξεως ἢ προτροπῆς, καὶ δὲν θὰ ἀντιδικήσουμε – θὰ μποροῦσε νὰ ἐκληφθῇ καὶ ὡς ὑπόδειξις. Πλήν, ἡ ὑπόδειξις –ἐὰν δεχθοῦμε ὅτι πρόκειται περὶ ὑποδείξεως– ἔπρεπε νὰ γίνη πρὸς τὸν ἀρχιτρίκλινο καὶ ὄχι τοὺς ὑπηρέτες. Ἀκόμη καὶ ἂν δεχθοῦμε ὅτι πρόκειται περὶ παρακλήσεως (παρότι παράκλησις πρὸς τοὺς σερβιτόρους ἀποκλείεται), ἡ παράκλησις ἔπρεπε νὰ ἀπευθυνθῇ πρὸς τὸν ὑπεύθυνο καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὑπηρετῶν ἀρχιτρίκλινο.

Μὲ ποιάν ἁρμοδιότητα καὶ ποιάν ἐξουσία ὁ Ἰησοῦς ἀπευθύνεται στοὺς ὑπηρέτες;

Μία ἀπάντησις εἶναι «Διότι δὲν ἔπραξε κάτι διαφορετικὸ ἀπὸ αὐτὸ τὸ ὁποῖον εἶχε πράξει ἤδη ἡ ὑπεύθυνη τῆς δεξιώσεως μητέρα του»! Μία ἄλλη ἀπάντησις εἶναι «Διότι ἦταν ὁ ἴδιος ὑπεύθυνος γιὰ τὴν ἐπάρκεια τῶν ἀναλωσίμων»! Μία τρίτη ἀπάντησις εἶναι «Διότι ἐπρόκειτο γιὰ τὸν δικό του γάμο, ἦταν, δηλαδή, ὁ νυμφίος»!

Στὴν πρώτη περίπτωση ἦταν λάθος του ἡ προσταγή, ὑπόδειξις, προτροπὴ πρὸς τοὺς ὑπηρέτες – ἀλλὰ δὲν σταυρώθηκε γι' αὐτό.

Στὴν δεύτερη καὶ τρίτη περίπτωση ἐνεργεῖ μὲν ἐκτὸς τῶν τύπων, κατ' οὐσίαν ὅμως δὲν ὑποπίπτει σὲ κάποιο σοβαρὸ λάθος σχετικὰ μὲ τὴν προσταγή, ὑπόδειξη, προτροπὴ πρὸς τοὺς ὑπηρέτες.

Τώρα, βέβαια, δὲν ξέρω ποιά σημασία ἔχει τὸ νὰ ἐξάρω τὴν ἀντιφατικότητα τοῦ Ἰησοῦ, τήν... ἱκανότητά του νὰ ἀναιρῇ τὴν ἑπομένη στιγμὴ αὐτὸ ποὺ εἶχε πεῖ τὴν προηγουμένη, δηλαδὴ νὰ αὐτοαναιρῆται. Μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ πρώτη φορά, δὲν εἶναι ὅμως ἡ τελευταία.]

- *Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. καὶ λέγει αὐτοῖς·*
- *Ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ.*

[Ἀφοῦ οἱ ὑπηρέτες γέμισαν τὶς ὑδρίες, τοὺς λέγει (προστάζει –διότι ἡ ἔγκλισις εἶναι ἡ Προστακτική– ἤ, ἔστω, προτρέπει) ὁ Ἰησοῦς, σὲ ἐλεύθερη μετάφραση: «Βάλετε σὲ ἕνα ποτήρι καὶ δώσατέ το στὸν ἀρχιτρίκλινο».

Καὶ ἐδῶ δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία ὅτι περὶ προσταγῆς καὶ ὄχι περὶ προτροπῆς πρόκειται, ὁπότε παραμένει τὸ ἴδιο ἐρώτημα:

Πόθεν τὸ δικαίωμα τοῦ προστάζειν τὸ ὑπηρετικὸ προσωπικό, ἂν δὲν ἐπρόκειτο γιὰ τὸν δικό του γάμο, ἀφοῦ γάμος συγγενοῦς δὲν ἦταν;]

- *Οἱ δὲ ἤνεγκαν. ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον, καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν, οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος καὶ λέγει αὐτῷ·*
- *Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν, καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι».*

Εικόνα 4

[Οἱ ὑπηρέτες ἔκαμαν αὐτὸ ποὺ τοὺς πρόσταξε ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔφεραν ἕνα ποτήρι γεμᾶτο μὲ τὸ νέο παρασκεύασμα, δηλαδὴ τὸ νερὸ ποὺ μόλις εἶχε μετατραπῆ σὲ κρασί, στὸν ἀρχιτρίκλινο. Ἐκεῖνος, ὅμως, δὲν ἐγνώριζε ἀπὸ ποῦ καὶ πῶς βρέθηκε αὐτὸ τὸ κρασί, ἐνῷ οἱ ὑπηρέτες-σερβιτόροι ποὺ εἶχαν γεμίσει τὸ ποτήρι ἀπὸ κάποιαν ὑδρία ἐγνώριζαν.

Φαίνεται πὼς ὁ ἀρχιτρίκλινος ἀπουσίαζε κατ' ἐκεῖνες τὶς στιγμὲς ἀπὸ τὸν χῶρο ὅπου συνέβαιναν αὐτά, καὶ γιὰ τὸν λόγο αὐτὸν δὲν ἐγνώριζε τί εἶχε συμβῆ, δὲν εἶχε ἀκούσει τὸν διάλογο μεταξὺ Μαριὰμ καὶ Ἰησοῦ, οὔτε τὴν ἐντολὴ τῆς πρώτης πρὸς τοὺς ὑπηρέτες-σερβιτόρους, οὔτε τὴν ἐντολὴ τοῦ δεύτερου πρὸς τοὺς ἴδιους, οὔτε εἶχε ἰδεῖ τοὺς ὑπηρέτες νὰ γεμίζουν πολλές, πιθανὸν δεκάδες, ὑδρίες μὲ νερό, τὸ ὁποῖον, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἀντλοῦσαν ἀπὸ τὸ εὑρισκόμενο στὸν αὔλειο χῶρο μαγγανοπήγαδο.

Ὅταν, λοιπόν, τοῦ ἔφεραν οἱ ὑπηρέτες, ἀκολουθοῦντες τὴν ἐντολὴ τοῦ Ἰησοῦ, ἕνα ποτήρι κρασί, ἐκεῖνος δὲν εἶχε ἰδέα γιὰ ποιό πρᾶγμα ἐπρόκειτο. Τελῶν, ὅμως, ἐν ἀπορίᾳ, εἶναι καὶ λογικὸ καὶ προφανὲς ὅτι ρώτησε τὸν ὑπηρέτη ποὺ τοῦ ἔφερε τὸ ποτήρι , ὁ ὁποῖος, προφανῶς καὶ λογικῶς πάλι, θὰ τοῦ διηγήθηκε τὰ συμβάντα. Μαθαίνοντας, λοιπόν, τώρα πλέον, τί ἔχει συμβῆ καὶ προφανέστατα βρίσκοντας τὸ κρασὶ ἀπροσδόκητα καλὸ καί, μάλιστα, πολὺ καλλίτερο ἀπὸ τὸ προϋπάρξαν, τὸ ὁποῖον καὶ εἶχε, προφανῶς καὶ λογικῶς καὶ σὲ αὐτὴν τὴν περίπτωση, δοκιμάσει, ὥστε νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ τὸ συγκρίνη πρὸς τὸ νέο, κάνει κάτι ἀκατανόητο. Καὶ ποιό εἶναι αὐτὸ τὸ ἀκατανόητο;

Ἀντὶ νὰ καλέση τὸν Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε μετατρέψει διὰ θαύματος τὸ νερὸ σὲ

κρασί, πρᾶγμα γιὰ τὸ ὁποῖο τὸν πληροφόρησαν πέραν πάσης ἀμφιβολίας οἱ ὑπηρέτες, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῶ ὅτι δὲν ἐρώτησε τοὺς ὑπηρέτες «ποιός εἶναι αὐτὸς ποὺ ἔκαμε τὸ νερὸ κρασί;» ἢ «ποιός εἶναι αὐτὸς ποὺ παρέσχε αὐτὸ τὸ κρασί;» ὥστε νὰ τὸν καλέση καὶ νὰ τὸν ἐρωτήση ἢ ὅ,τι ἄλλο, τί κάνει;

- *«φωνεῖ τὸν νυμφίον* καὶ λέγει αὐτῷ·»,*

δηλαδή, καλεῖ τὸν γαμβρὸ καὶ τοῦ λέγει:

{* Στὸ σημεῖον αὐτὸ θὰ δοῦμε τι σημαίνει ὁ ὅρος «νυμφίος».
Λεξικὸν τῆς Καινῆς Διαθήκης: «νυμφίος, ου, ὁ (νύμφη), γαμβρός, (ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν). Ἰωάν. γ, 28· καὶ ὁ νεωστὶ νυμφευθείς, Ματθ. θ, 15. κε, 1.
Λεξικὸν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης Ἰωάννου Σταματάκου: «νυμφίος, ὁ (νύμφη)· γαμβρός, νεόγαμος σύζυγος, ὁ πρὸ ὀλίγου ἐλθὼν εἰς γάμον ἀνήρ».
Ἡσύχιος: «νυμφίον· πάντα τὸν γήμαντα καὶ παιδοποιησάμενον».
Ἐτυμολογικὸν Gudianum: «Νυμφίος, παρὰ τὸ νῦν ἡμφιᾶσθαι καλῶς· ἢ νῦν φιλῶν νύμφην».}

- *Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν, καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι,*

τὸ ὁποῖον σὲ ἁπλᾶ Ἑλληνικὰ σημαίνει: Κάθε ἄνθρωπος προσφέρει πρῶτα τὸ καλὸ καρσί, καὶ ὅταν οἱ καλεσμένοι μεθύσουν (ἐννοεῖ: καὶ ἀμβλυνθῆ ἡ αἴσθησις τῆς γεύσεως), τότε προσφέρει τὸ κατώτερο. Ἐσύ, ἀγαπητέ, κράτησες τὸ καλὸ κρασὶ μέχρι τώρα (ἐννοεῖ: σέρβιρες τὸν κατιμὰ στὴν ἀρχὴ καὶ βγάζεις τὸ ἀστέρι τώρα ποὺ ὅλοι τὰ ἔχουν πιεῖ καὶ ἔχουν μεθύσει).

Ὅλοι θὰ δεχθοῦμε, φαντάζομαι, τὴν ἄποψη τοῦ ἀρχιτρικλίνου σὲ σχέση μὲ τὸ ποιό κρασὶ προσφέρεις πρῶτο – καί, φυσικά, δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ θέμα. Ποιὸ εἶναι τὸ θέμα; Μὲ δεδομένα:

α) ὅτι εἶναι ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐποίησε τὸ θαῦμα,
β) ὅτι οἱ ὑπηρέτες ἐξήγησαν στὸν ἀρχιτρίκλινο πῶς ἔγινε καὶ βρέθηκε κρασί,
γ) ὅτι οἱ ὑπηρέτες ὑπέδειξαν τὸν Ἰησοῦ ὡς μετατρέψαντα τὸ νερὸ σὲ κρασί,
δ) ὅτι ὁ ἀρχιτρίκλινος ἐγνώριζε ποιός εἶναι ὁ νυμφίος,
γεννᾶται τὸ ἑξῆς ἐρώτημα:

Γιατί ὁ ἀρχιτρίκλινος, ἀφοῦ γνώριζε ποιός εἶναι ὁ θαυματοποιὸς καὶ ποιός ὁ

νυμφίος (ἐὰν βεβαίως πρόκειται γιὰ διαφορετικὰ πρόσωπα), δὲν «φωνεῖ» τὸν Ἰησοῦν ἀλλὰ τὸν νυμφίον, δηλαδὴ τὸν πρὸ ὀλίγου νυμφευθέντα, ἀφοῦ δὲν χωρεῖ ἡ παραμικρὴ ἀμφιβολία ὅτι οἱ ὑπηρέτες τὸν Ἰησοῦ τοῦ ὑπέδειξαν ὡς τὸν θαυματοποιό; Εἶναι δυνατὸν νὰ σκεφθῆ κάποιος, ὁ ὁποῖος διαβάζει αὐτὴν τὴν περικοπή, ὅτι οἱ ὑπηρέτες ἔδειξαν ὡς μετατρέψαντα τὸ νερὸ σὲ κρασὶ τὸν νυμφίον, ἂν ὁ νυμφίος δὲν ἦταν ὁ Ἰησοῦς; Γιατί τὰ περὶ τοῦ ποιό κρασὶ σερβίρεται πρῶτο ἀπευθύνει στὸν νυμφίο, ἀφοῦ ὁ (διὰ θαύματος) παράξας τὸν οἶνο εἶναι ὁ Ἰησοῦς; Τελικά, τί τὸν βεβαιώνει ἢ τὸν ὤθεῖ στὸ νὰ θεωρήση ὅτι νυμφίος καὶ Ἰησοῦς εἶναι ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπο;

Ἐδῶ θὰ παραθέσουμε ἕνα ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ τοῦ Χρυσοστόμου «Ὁμιλίαι 1-8, τ. 59, σ. 129.1n.31», στὸ ὁποῖο γίνεται ἀνάλυσις θρησκειολογικὴ τῆς παρουσίας τοῦ Ἰησοῦ στὸν γάμο καὶ τῶν κατ' αὐτὸν συμβάντων.

> *Ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας. Καὶ ἐκλήθη ὁ ᾽Ιησοῦς εἰς τοὺς γάμους. ῏Ην δὲ καὶ ἡ μήτηρ τοῦ ᾽Ιησοῦ ἐκεῖ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ». {...} Οὐ μὴν οἱ καλέσαντες τὴν προσήκουσαν περὶ αὐτοῦ κρίσιν εἶχον, οὐδ' ὡς μέγαν τινὰ ἐκάλουν, ἀλλ' ἁπλῶς ὡς τῶν πολλῶν ἕνα καὶ ὡς γνώριμον. Καὶ τοῦτο ᾐνίξατο ὁ εὐαγγελιστὴς εἰπών· ῏Ην δὲ ἡ μήτηρ τοῦ ᾽Ιησοῦ ἐκεῖ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ.[α] ῎{...}῎Αξιον ἐνταῦθα ζητῆσαι, πόθεν ἐπῆλθε τῇ μητρὶ μέγα τι φαντασθῆναι[β] περὶ τοῦ παιδός. Οὐδὲ γὰρ σημεῖον ἦν τι πεποιηκώς.[β] Ταύτην γάρ, φησὶν, ἀρχὴν ἐποίησε τῶν σημείων ὁ ᾽Ιησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας.*

Δηλαδή: (Πρὶν προχωρήσω στὴν ἑρμηνεία, ἀνάλυση καὶ κριτικὴ τοῦ χρυσοστομείου κειμένου, νὰ διευκρινήσω πὼς ὁ Χρυσόστομος δὲν ἀντιγράφει κατὰ λέξιν τὸν Θεολόγο ἀλλὰ κατ' ἔννοιαν.)
1. Κατὰ τὴν τρίτη ἡμέρα γινόταν γάμος στὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας. (Οὔτε ὁ Χ. μπαίνει στὸν κόπο νὰ ἐξηγήση ποιά εἶναι, πῶς καὶ ἀπὸ ποῦ ὁρίζεται ἡ «τρίτη ἡμέρα».)
2. Καὶ προσεκλήθη ὁ ᾽Ιησοῦς εἰς τοὺς γάμους. (Τὸ ἴδιο κενό. Πῶς προσεκλήθη ὁ εὑρισκόμενος περὶ τὰ 120 χιλιόμετρα μακριὰ Ἰησοῦς στὸν γάμο, ἐὰν ἀποκλείσουμε SMS, email, τηλεγράφημα καὶ τὴν πιθανότητα νὰ εἶχε: α) προσκληθῆ ἀπὸ πρὶν ἢ β) ἦταν δικός του ὁ γάμος;)
3. Ἦταν δὲ ἐκεῖ καὶ ἡ μητέρα τοῦ Ἰησοῦ καὶ οἱ ἀδελφοί του. (Ὁ Θεολόγος ἀναφέρεται σὲ μαθητὲς τοῦ Ἰησοῦ –οἱ ὁποῖοι, μάλιστα, εἶχαν προσκληθῆ, ἂν καὶ δὲν διευκρινίζεται πῶς– καὶ ὄχι ἀδελφούς. Τί ἐπιχειρεῖ νὰ κρύψη ὁ Χ. ἀναφερόμενος σὲ ἐντελῶς ἀπόντες κατὰ τὸν γάμο ἀδελφοὺς (ὁμομήτριους ἢ ὄχι,

δὲν ἔχει σημασία ἐπὶ τοῦ προκειμένου) τοῦ Ἰησοῦ;
4. Καὶ πράγματι οἱ καλέσαντες (τὸν Ἰησοῦ) δὲν εἶχαν τὴν προσήκουσα γνώμη γι' αὐτόν, οὔτε τὸν ἐκάλεσαν ὡς κάποιον σημαντικό, ἀλλὰ ἁπλῶς ὡς ἕνα ἀπὸ τοὺς πολλοὺς γνωστούς. Καὶ τὸ ὑπενίχθη αὐτὸ ὁ εὐαγγελιστὴς λέγων "ἦταν δὲ ἐκεῖ ἡ μητέρα τοῦ Ἰησοῦ καὶ οἱ ἀδελφοί του. (Ἐπαναλαμβάνει ὁ Χ. τὴν πλαστογράφηση, ἀλλὰ ἐγνώριζε ἀκόμη ἀπὸ τότε πὼς οὔτε γάτα οὔτε ζημιὰ ἐπρόκειτο νὰ γίνη. Καί, δυστυχῶς, εἶχε δίκιο.)
5. Ἀξίζει τὸν κόπο ἐδῶ νὰ ἀναρωτηθῆ κανείς, ἀπὸ ποῦ κατέβηκε ἡ ἰδέα στὴν μητέρα του νὰ φανταστῆ κάτι τὸ μεγάλο ἀναφορικὰ μὲ τὸ παιδί. (Ἡ πρότασις αὐτὴ συνιστᾶ ἀπὸ μόνης της ἀφορμὴ γιὰ τὴν συγγραφὴ ἰδιαίτερου κειμένου. Ἐπειδὴ δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ στόχος τοῦ ἀνὰ χεῖρας, θὰ ἐπισημάνω ἐδῶ μόνον τὸ περίεργο τοῦ θέματος, νὰ ἐπιβεβαιώνη, δηλαδή, ὁ Χ. τὴν ἄποψη –μου– ὅτι ἡ Μαρία ὡς γιὸ τοῦ Ἰωσὴφ (ἢ ὅποιου ἄλλου) θεωροῦσε τὸν Ἰησοῦ καὶ καθόλου ὡς υἱὸν τοῦ θεοῦ ἤ, ἀκόμη, καὶ χριστὸν ἢ προφήτη τοῦ θεοῦ.
6. Διότι δὲν εἶχε πραγματοποιήση κάποιο θαῦμα μέχρι τότε.
7. Διότι τὴν ἀρχὴ τῶν θαυμάτων ὁ Ἰησοῦς τὴν ἔκαμε στὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας.
{[α] Ἡ παραχάραξις αὐτὴ τοῦ Χρυσοστόμου «πατάει» στὸν Ματθαῖο (ιβ.50)

> *«ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν» καὶ στὸ ἐξ ἀντιγραφῆς τοῦ Μάρκου (δ.35) «ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή μου καὶ μήτηρ ἐστί».*

Ἔτσι, ὁ Χρυσόστομος, ἐκμεταλλευόμενος αὐτὴν τὴν ρήση κατὰ τὴν ἀντιγραφὴ τῆς περικοπῆς τοῦ Ἰωάννου, ἀντικαθιστᾶ τὴν λέξη «μαθηταὶ» μὲ τὴν λέξη «ἀδελφοὶ» στὴν προσπάθεια νὰ θολώση τὰ ἤδη λασπωμένα νερά.

[β] Ἀναρωτιέται, καὶ δικαίως, ὁ Χρυσόστομος, ἀπὸ ποῦ κατέβηκε στὴν μητέρα τοῦ Ἰησοῦ νὰ φανταστῆ κάτι τόσο ἐξαιρετικὸ γιὰ τὸν γιό της, ἀλλὰ ὑποπίπτει στὸ λάθος ποὺ ὑποπίπτουν συνήθως οἱ παραχαράκτες κειμένων χρησιμοποιῶντας τὴν λέξη «παιδός» γιὰ τὸν Ἰησοῦ. Ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς εἶναι ἤδη τριάκοντα τριῶν (33) ἐτῶν καὶ κάθε ἄλλο ἀπὸ παιδί. Καὶ βεβαίως διὰ τοὺ ὅρου «παῖς» νοεῖται ὁ υἱὸς καὶ ἡ θυγατέρα, ἀλλὰ τὸ κείμενο ἀναφέρεται στὸν ἐνήλικα καὶ θαυματουργοῦντα Ἰησοῦ, δηλαδὴ τὸν θεὸ Ἰησοῦ. Ἐὰν στὸν ὅρο ἤθελε νὰ προσδώση τὴν ἔννοια τοῦ «υἱοῦ», θὰ ἀκολουθοῦσε ἡ ἀντωνυμία «αὐτῆς», ἤτοι «τοῦ παιδὸς αὐτῆς», καὶ ὄχι ὡς ἔχει. [ΛτΚΔ: παῖς, παιδός, ὁ, ἡ 1) τὸ παιδίον, ὁ νέος, καὶ ἡ νέα, Ματθ. β, 16. Λουκ. η, 51, 54 (ἡ παῖς ἐγείρου). Ἰωάν. δ, 51 (ὁ παῖς αὐτοῦ = ὁ υἱὸς αὐτοῦ). Καὶ τι σημειώνει

ἀμέσως μετὰ τοῦτο;

«Οὐδὲ γὰρ σημεῖον ἦν τι πεποιηκώς»,

τουτέστιν «οὐδένα θαῦμα εἶχε πραγματοποιήσει», τὸ ὁποῖον καὶ ἐπιβεβαιώνει τὴν ἀνωτέρω ἐκφρασθεῖσα σκέψη μας (§ «Δεύτερον, τοῦ ζητεῖ... ἕως ...μάγο, θαυματοποιό»).}

Ἔχοντας διαπιστώσει τὸν λάκκο τῆς φάβας, ἀλλὰ μὴ δυνάμενος ἢ ἀδιαφορῶν νὰ τὸν ἐξαφανίση ἐντελῶς, ἀκολουθεῖ τὴν πεπατημένη: Ἀλλοίωσις, πλαστογράφησις, προσθαφαίρεσις λέξεων μὲ στόχο τὴν ἀλλαγὴ τοῦ νοουμένου, χάλκευσις, ἐξαπάτησις κ.ο.κ.

Ἐπαναλαμβάνω ὅτι γράφει ὁ Χρυσόστομος: «Καὶ τοῦτο (δηλαδή, τὰ ὅσα ἀναφέρει στὴν προηγούμενη πρόταση) ᾐνίξατο ὁ εὐαγγελιστὴς εἰπών·», τὸ ὁποῖον σημαίνει «Καὶ τοῦτο ὑπαινίχθη ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης λέγοντας·», καὶ συνεχίζει «Ἦν δὲ ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ.», ἐνῷ ὁ εὐαγγελιστὴς λέγει «... καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ· ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον». Ὁ μὲν εὐαγγελιστὴς μᾶς λέγει ὅτι προσεκλήθησαν καὶ οἱ ΜΑΘΗΤΕΣ τοῦ Ἰησοῦ, ὁ Χρυσόστομος γράφει πὼς ὁ εὐαγγελιστὴς λέγει ὅτι ἦσαν ἐκεῖ καὶ οἱ ΑΔΕΛΦΟΙ τοῦ Ἰησοῦ!

Ἐδῶ γεννῶνται καὶ πάλι μερικὰ ἐρωτήματα:

α) Γιατί αὐτὴ ἡ πλαστογράφησις;

β) Τί προσπαθεῖ νὰ καλύψη ἢ παρασιωπήση ὁ Χρυσόστομος δι' αὐτῆς τῆς παραχαράξεως τῶν κατατεθέντων στὸ σημεῖο αὐτὸ ἀπὸ «τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς»;

γ) Τί εἶναι αὐτὸ τὸ ὁποῖον ΓΝΩΡΙΖΕΙ καὶ τὸ ὁποῖον ΤΟΥ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ (ἤ: ΔΕΝ ΤΟΝ ΑΠΟΤΡΕΠΕΙ ἀπὸ τοῦ) νὰ προβῆ σὲ αὐτὴν τὴν ὀφθαλμοφανῆ καὶ κραυγαλέα ἀλλοίωση τοῦ αὐθεντικοῦ καὶ παραδεδεγμένου ἀπὸ τὴν ἐκκλησία κειμένου; Μήπως, τελικῶς, ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΗΣΑΝ ΜΟΝΟΝ ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ ΤΟΥ, ἕνας τῶν ὁποίων καὶ αὐτὸς τοῦτος ὁ Ἰωάννης; [4]

δ) Ἀπὸ τὴν ἄλλη, τί εἶναι αὐτὸ τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ὅτι θὰ προστατεύση τὸν ἴδιο (ἢ καὶ τὴν φήμη του) ἀπὸ μία τυχαία παρατήρηση καὶ ἐπισήμανση τῆς διαφορᾶς

μεταξὺ τῶν δύο κειμένων;

Ἂς ἐπιχειρήσουμε σύντομες ἀπαντήσεις:

α) Εἶναι τὴν ἐποχὴ ἐκείνη –καὶ λόγῳ τῶν ἐπικρατουσῶν συνθηκῶν– μία δοκιμασμένη τακτική, ἡ ὁποία ἔχει νὰ κάνη κατὰ βάσιν μὲ κείμενα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων φιλοσόφων, ἰδιαιτέρως τῶν ὑλιστῶν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐπιστημόνων. Παρεμβάσεις ὅμως ἐγίνοντο καὶ σὲ κείμενα ὑποστηρικτικὰ τοῦ νέου δόγματος, ὅπου ἐθεωρεῖτο συμφέρον ἢ ἀναγκαῖο (βλ. κείμενα Ἰωσήπου, Τακίτου κ.ἄ.).

β) Ὁ εὐαγγελιστής, κατὰ τὸν Χρυσόστομο, «καρφώνει» τὸν Ἰησοῦ ὡς τὸν νυμφίο, ἀλλὰ τὸ δόγμα θέλει τὸν Ἰησοῦ ἀνύμφευτο, ἀφοῦ τὸν ἀναγνωρίζει ὡς θεὸ καὶ ὄχι ὡς προφήτη τοῦ Ἰεχωβᾶ. (Ἔτσι, ἡ ἐν Ἐφέσῳ Γ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος τὸν Χριστὸν ἐδογμάτισε:

> *τέλειον Θεὸν τὸν αὐτόν, τέλειον καὶ ἄνθρωπον τὸν αὐτόν, οὐκ ἄλλον, καὶ ἄλλον, ἀλλ’ ἕνα Υἱόν, τὸν αὐτόν, ἄνω μὲν ἐκ Πατρὸς ἀμήτορα, κάτω δὲ ἐκ μητρὸς ἀπάτορα, [...]. Οὐκ ἄνθρωπον ἀποθεωθέντα κηρύττομεν, ἀλλὰ Θεὸν σαρκωθέντα ὁμολογοῦμεν.**

{* Τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὡμολογήθη, δηλαδὴ ἀνεκηρύχθη θεὸς ἀπὸ μία δράκα ἀνθρώπων καθ’ ὅλα ἐπιλήπτου συμπεριφορᾶς, ἀπὸ μία συμμορία, μὲ ἄλλα λόγια, ἡ ὁποία ἔκαιγε καὶ κατέστρεφε ὅ,τι ἑλληνικό, καὶ δολοφονοῦσε ὅποιον εἶχε διαφορετικὴ πρὸς τὴν δική της ἄποψη, κατάσχοντας καὶ οἰκειοποιούμενη περιουσίες, δὲν ἔχει ἀπασχολήσει στὸ ἐλάχιστο τοὺς πιστούς.}

γ) Αὐτὸ ποὺ γνωρίζει μετὰ πάσης βεβαιότητος ὁ ἐμπνευστὴς τῆς δολοφονίας τῆς Ὑπατίας εἶναι ὅτι ἡ διαρκὴς πλύσις ἐγκεφάλου τῶν λαϊκῶν στρωμάτων, ἡ ἄσκησις βίας καὶ ψυχολογικοῦ τρόμου δὲν θὰ ἐπέτρεπε τὴν ἀμφισβήτηση τῶν ἀθλίων κειμένων τῆς ΚΔ.

δ) Πρὸς ἐνίσχυση καὶ ἀπόδειξη τῆς θεωρήσεως τῆς προηγουμένης γ) παραγράφου. Τί, λοιπόν, ἐπιχειρεῖ ἐδῶ ὁ Χρυσόστομος; Καταγράφοντας τοὺς ἀδελφούς του ὡς παρόντες, εἰσάγει ἐπὶ σκοπῷ τὴν πιθανότητα ὁ γάμος νὰ ἀφωροῦσε σὲ ἕνα ἀπὸ αὐτούς, παραβλέποντας ὅτι ὁ Ἰησοῦς (ἀφοῦ ἡ θρησκεία τὸν θέλει μονογενῆ ἂν καὶ πρωτότοκο, τὴν μητέρα του ἀειπάρθενο, τὸν δὲ Ἰωσὴφ πατέρα ἔξι τοὐλάχιστον τέκνων ἀπὸ προηγούμενο γάμο) ἦταν ὁ νεώτερος ὅλων. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ ὄντος στὴν ἡλικία τῶν τριάντα τριῶν (33) ἐτῶν, σημαίνει ὅτι οἱ ἀδελφοί του ἦσαν

μεγαλύτεροι καὶ ὁπωσδήποτε νυμφευμένοι οἱ ἄνδρες καὶ ὕπανδρες, κατὰ πᾶσα πιθανότητα, οἱ γυναῖκες. Βεβαίως, ἐὰν ἐπρόκειτο γιὰ γάμο τοῦ Ἰησοῦ, αὐτοῦ ὄντος στὴν ἡλικία τῶν 33 ἐτῶν, σημαίνει ὅτι δὲν ἦταν ὁ πρῶτος γάμος του. Συνεπῶς, ἂν πρόκειται περὶ γάμου τοῦ Ἰησοῦ, ἕνα ἀπὸ τὰ δύο συμβαίνει: Ἢ ὁ Ἰησοῦς εἶναι γύρω καὶ κάτω ἀπὸ τὰ δέκα ὀκτώ ἢ εἶναι ὁ δεύτερος γάμος του – κατ’ ἐλάχιστον.

Τὸ ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦταν νυμφευμένος ἐνισχύεται καὶ ἀπὸ τὴν ἀπόλυτη ἀπουσία κατηγορίας σὲ βάρος του περὶ ἀγαμίας, κάτι τὸ ὁποῖον ἐπ’ οὐδενὶ θὰ συγχωροῦσαν Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι φύλακες τοῦ Νόμου ἀλλὰ οὔτε καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι. Ἡ ἀγαμία κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη συνιστοῦσε παράβαση τῆς αὐστηρῆς ἐπιταγῆς τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, ἡ ὁποία ἐπέσυρε αὐστηρότατες ποινές.

Μόνον διαπιστωμένες ἀσθένειες (π.χ. λέπρα) ἢ καταστάσεις (π.χ. ἀναπηρία ἢ προφανὴς ἀνικανότητα πρὸς τεκνοποίηση) ἀπήλλασσαν τὸν ἄνδρα ἀπὸ τὴν ὑποχρέωση τοῦ γάμου, οὐδαμοῦ δὲ τῆς Καινῆς Διαθήκης προσδίδεται κάποια μορφὴ ἀνικανότητος στὸν Ἰησοῦ, καὶ τοῦτο πέραν τοῦ ὅτι θεωρεῖται θεός. Ἀπὸ τὴν ἄλλη, ὁ Ἰησοῦς φέρεται ἀπὸ τὸν Ματθαῖο (ε.17) νὰ λέγη «Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι», ἀπὸ δὲ τὸν Ἰωάννη (ζ.19) «οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι;».

Εικόνα 5

Ἂν ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχε συμμορφωθῆ πρὸς τὸν Νόμο, μὲ ποιό θράσος θὰ ἔλεγε στοὺς μαθητές του, μετὰ τοὺς ἐπὶ τοῦ ὄρους μακαρισμούς, τὸ κατὰ τὸν Ματθαῖον ε.17 καί, ἔτι χειρότερον, πῶς θὰ τολμοῦσε νὰ ἐκστομίση πρὸς τοὺς κατὰ δική του ὁμολογία θέλοντες νὰ τὸν ἀποκτείνουν Ἰουδαίους τὸ κατὰ τὸν Ἰωάννη ζ.19;

Ὑπάρχει κάποιος, πέραν τῶν ἐχόντων συμφέρον νὰ ὑποστηρίζουν αὐτὸν τὸν παραλογισμό, ὁ ὁποῖος νὰ θεωρῆ ὅτι ὢν ἀνύμφευτος ὁ Ἰησοῦς θὰ τολμοῦσε νὰ ἐπικρίνη τοὺς Ἰουδαίους, παρόντες καὶ μή, ὡς μὴ τηροῦντες τὸν Νόμο, τὴν στιγμὴ ποὺ ὁ ἴδιος τὸν εἶχε παραβῆ καὶ μάλιστα μεγάλως;

Γρηγόρης Τσικόπουλος (FB)

Τέλος κειμένου

4. Υποσημειώσεις και σχόλια του μεταγραφέα

1. Δεν είμαι σίγουρος ότι αυτό είναι ακριβές. Δεν υπάρχει κάτι στον Νόμο των Εβραίων, τουλάχιστον καταγεγραμμένο στην Παλαιά Διαθήκη ως υποχρεωτικό. Είναι μάλλον εθιμική υποχρέωση σε όλες τις προνεωτερικές κοινωνίες για την διαιώνιση της φυλής, ο γάμος των νέων κατά ή μετά την εφηβεία, δηλαδή στα όρια των 12-13 και 18-20 ετών και οι απόψεις διαφέρουν πιο από τα δύο είναι το σωστό όριο, ενίοτε διαφορετικό για νέους και νέες, και σε ποιες κοινωνίες. Στο Βυζάντιο η ηλικία του γάμου ήταν τα 12-13 για τις γυναίκες και 13-18 για τους άνδρες. Στις πλέον πρωτόγονες προφανώς ισχύει το πρώτο, στις λιγότερο εξελιγμένες οι νέες στην εφηβεία και οι νέοι αμέσως μετά, στις πιο εξελιγμένες το δεύτερο. Θα έλεγε κανείς όμως ότι ακόμα και αν δεν είναι υποχρεωτικό το οποιοδήποτε όριο, η ίδια η κοινωνία σε σπρώχνει στο να ακολουθείς το έθιμο και είναι προφανές ότι αν κάποιος το αμφισβητήσει και δεν παντρευτεί στην πρέπουσα ηλικία θα υπάρχει ένα θέμα εκκρεμές, κάτι πάντως που θα συζητηθεί. Έχει ενδιαφέρον όμως πως ο ήρωας των *Ευαγγελίων* δεν μπαίνει σε αυτόν τον εθιμικό κανόνα και πως αυτό δεν συζητιέται καθόλου.

2. Η αλήθεια είναι ότι όντως κατά τις ελάχιστες φορές όπου αναφέρονται γυναίκες γύρω ή κοντά στον Ιησού, η Μαγδαληνή είναι πάντα παρούσα. Τι πληροφορίες έχουμε για αυτήν;

Περί της Μαρίας της Μαγδαληνής

Αρχικά το *Κατά Μάρκον* την αναφέρει στο τέλος τρεις φορές στα κεφάλαια 15 και 16, σαν μια από αυτές που διακονούσαν τον Ιησού. Τα μετά το 16.8 εδάφια είναι ως γνωστός εμβόλιμα και η αναφορά εκεί δεν μας απασχολεί.

Στο *Κατά Ματθαίον* έχουμε πλήρη αντιγραφή και αντιστοιχία, τρεις φορές στο τέλος (κεφ. 27-28 χωρίς επιπλέον πληροφορίες πέραν της διακονίας.

Στο *Κατά Λουκάν* αναγράφεται 2 φορές. Αντιγράφει μεν στο τέλος το όνομά της όπως και οι υπόλοιποι μία φορά στον Τάφο, έχουμε όμως και για πρώτη φορά την εξής παραδοχή πολύ νωρίτερα στην αρχή σχεδόν της δράσης:

2 καὶ γυναῖκές τινες αἳ ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ’ ἧς δαιμόνια ἑπτὰ ἐξεληλύθει,

3 καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρῴδου καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.

Δηλαδή πρώτον ότι ήταν δαιμονισμένη με 7 ολόκληρα δαιμόνια που θεραπεύθηκε από τον Ιησού, και μαζί με την Ιωάννα την γυναίκα του Χουζά (που ήταν επίτροπος του Ηρώδη), την Σουσάννα και άλλες πολλές, χρηματοδοτούσαν την δράση του και βοηθούσαν.

Την διαφοροποίηση αυτή προσέθεσε και ο παραχαράκτης του Κατά Μάρκον στο τέλος στο 16.9.

Τέλος στο Κατά Ιωάννην σε συμφωνία με τα δύο πρώτα, αναφέρεται τρεις φορές στο τέλος χωρίς άλλες διευκρινήσεις μαζί ή χώρια από άλλες γυναίκες, στα κεφάλαια 19 & 20.

Αν δηλαδή υπήρχε για τον Ιησού κάποια ιδιαίτερη σχέση με γυναίκα, η Μαγδαληνή είναι η μοναδική υποψήφια. Ακολουθεί μόνο στο *Κατά Ιωάννην* η Μαρία η αδερφή της Μάρθας που έκανε το μπάνιο με το πανάκριβο μύρο που είδαμε στην προηγούμενη δημοσίευση. Το ότι και οι δύο είναι Μαρίες βοηθάει και στην συγχώνευσή τους αλλά υπάρχει ένα πρόβλημα: Η Μαρία αδερφή της Μάρθας και του Λαζάρου ήταν από την Βηθανία και όχι από τα Μάγδαλα.

Ο συγγραφέας υπαινίσσεται σε άλλα σημεία του συνολικού έργου του που δεν αναφέρονται εδώ, ότι η Μαρία η Μαγδαληνή είναι η πόρνη που ετοιμαζόντουσαν να λιθοβολήσουν και έσωσε ο Ιησούς. Δηλαδή το επιπρόσθετο κομμάτι που μπήκε εμβόλιμα στο 8:1-12. Επίσης ότι τελικά αυτή είναι η αδερφή της Μάρθας (στο *Κατά Λουκάν* αλλά και του Λάζαρου στο *Κατά Ιωάννην*) που έκανε το μπάνιο με το πανάκριβο μύρο. Και οι δύο αυτές υποθέσεις δεν στηρίζονται από τα κείμενα. Το πρώτο είναι ξεκάθαρα εμβόλιμο, μεταγενέστερο ούτως ή άλλως του γάμου στην

Κανά και η μοιχαλίδα ανώνυμη, στο δε δεύτερο δεν υπάρχει καμιά άλλη πληροφορία σχετική πέρα από την ταύτιση του ονόματος “Μαρία-Μαριάμ” και φυσικά ο τόπος καταγωγής.

3. Προφανώς παρανόηση του συγγραφέα. Στην “Βηθανία” έγινε η ανάσταση του Λαζάρου (*Κατά Ιωάννην* μόνο στα κεφάλαια 11 και 12 και αργότερα τον τρίτο χρόνο δράσης), δεν ξέρω πως μπλέχτηκε η Βηθανία εδώ, ίσως από την αναφορά για τον Φίλιππο που ήταν από την “Βηθσαϊδά” η οποία όμως είναι στην Γαλιλαία. Η Βάφτιση έγινε στην Περαία, στα όρια της με την Ιουδαία που καθόριζε ο Ιορδάνης ποταμός και η απόσταση με την Γαλιλαία είναι παρόμοια λίγο λιγότερη από την Βηθανία. Σύμφωνα με το κείμενο την πρώτη και την δεύτερη μέρα μετά την Βάφτιση ο Ιησούς βρήκε τους δύο μαθητές από τους μαθητές του Ιωάννη και τους αδερφούς τους, που όλοι ήταν συντοπίτες του από την Γαλιλαία και μετά επέστρεψε στην Γαλιλαία όπου την επόμενη μέρα ήταν ο γάμος. Η Κανά βρίσκεται στην Γαλιλαία.

4. Στην προηγούμενη δημοσίευση είδαμε ότι ο Αγαπημένος Μαθητής κατά τον συγγραφέα του ευαγγελίου, ήταν μάλλον ο Λάζαρος και όχι ο Ιωάννης.

5. Γενικές πληροφορίες του μεταγραφέα για το Θαύμα της μετατροπής του νερού σε κρασί.

Τι πληροφορίες έχουμε για αντίστοιχες εικόνες που υπήρχαν ήδη εκείνη την εποχή και πιθανόν να πήρε ιδέες ο συντάκτης του ευαγγελίου για να φτιάξει το συγκεκριμένο θαύμα; Υπάρχει ένα σχετικό παραβολικό εδάφιο από το *Κατά Μάρκον* που δείχνει σε κάτι να μοιάζει:

> *19 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ’ αὐτῶν ἐστι, νηστεύειν; ὅσον χρόνον μεθ’ ἑαυτῶν ἔχουσι τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν.*
> *20 ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ’ αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις*
> *…*

22 καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον. Μαρ. 2:19-22

Αυτό επίσης συμβαίνει στην αρχή της δράσης του Ιησού και είναι απάντηση στους φαρισαίους που τον κατηγορούν ότι αυτός και οι ακόλουθοί του δεν νηστεύουν. Εδώ ο ο νυμφίος δηλαδή ο γαμπρός είναι ο ίδιος και υποτίθεται και σύμφωνα με τους μεταφραστές ότι τα οι παλαιοί ασκοί είναι οι φαρισαίοι και οι νέοι οι μαθητές του. Το ότι οι δύο αυτές δηλώσεις είναι σχεδόν συνεχόμενες δεν φαίνεται τυχαίο για την δημιουργία ως ιδέας στο *Κατά Ιωάννην* για τη δημιουργία σχετικού θαύματος. Το *Κατά Ιωάννην* όπως είδαμε απεχθάνεται τις παραβολές και έχει ήδη μετατρέψει άλλες παραβολές των *Συνοπτικών* σε θαύματα.
Ας δούμε τώρα την παλαιότερη ιδέα της δημιουργίας οίνου θαυματουργικά και πως περιγράφει ο Παυσανίας στα Ηλιακά Β’ δύο παρόμοιες μυθολογικές περιπτώσεις:

*[26.1] θέατρον δὲ ἀρχαῖον, μεταξὺ τῆς ἀγορᾶς καὶ τοῦ Μηνίου τὸ θέατρόν τε καὶ ἱερόν ἐστι Διονύσου: τέχνη τὸ ἄγαλμα Πραξιτέλους, θεῶν δὲ ἐν τοῖς μάλιστα Διόνυσον σέβουσιν Ἠλεῖοι καὶ τὸν θεόν σφισιν ἐπιφοιτᾶν ἐς τῶν Θυίων τὴν ἑορτὴν λέγουσιν. ἀπέχει μέν γε τῆς πόλεως ὅσον τε ὀκτὼ στάδια ἔνθα τὴν ἑορτὴν ἄγουσι Θυῖα ὀνομάζοντες: λέβητας δὲ ἀριθμὸν τρεῖς ἐς οἴκημα ἐσκομίσαντες οἱ ἱερεῖς κατατίθενται κενούς, παρόντων καὶ τῶν ἀστῶν καὶ ξένων, εἰ τύχοιεν ἐπιδημοῦντες: σφραγῖδας δὲ αὐτοί τε οἱ ἱερεῖς καὶ τῶν ἄλλων ὅσοις ἂν κατὰ γνώμην ᾖ ταῖς θύραις τοῦ οἰκήματος ἐπιβάλλουσιν, ἐς δὲ τὴν ἐπιοῦσαν τά τε [26.2] σημεῖα ἐπιγνῶναι πάρεστί σφισι καὶ ἐσελθόντες ἐς τὸ οἴκημα εὑρίσκουσιν οἴνου πεπλησμένους τοὺς λέβητας. ταῦτα Ἠλείων τε οἱ δοκιμώτατοι ἄνδρες, σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ ξένοι κατώμνυντο ἔχειν κατὰ τὰ εἰρημένα, ἐπεὶ αὐτός γε οὐκ ἐς καιρὸν ἀφικόμην τῆς ἑορτῆς: **λέγουσι δὲ καὶ Ἄνδριοι παρὰ ἔτος σφίσιν ἐς τοῦ Διονύσου τὴν ἑορτὴν ῥεῖν οἶνον αὐτόματον ἐκ τοῦ ἱεροῦ. πιστεύειν χρὴ ταῦτα Ἕλλησιν**, [εἰ] ἀποδέχοιτο ἄν τις τῷ λόγῳ γε τῷ αὐτῷ καὶ ὅσα Αἰθίοπες οἱ ὑπὲρ Συήνης ἐς τοῦ ἡλίου τὴν τράπεζαν λέγουσιν.*

Ήταν δηλαδή μια παλιά μυθολογική πληροφορία από την ελληνική γραμματεία για μια πηγή στην Άνδρο που βγάζει κρασί την ημέρα εορτής του θεού Διόνυσου κάθε δεύτερο χρόνο, (Κατά τον Mucianus και όπως μας μεταφέρει ο Πλίνιος (31.13),

«υπάρχει μια πηγή στην Άνδρο, αφιερωμένη στον Πατέρα Λύμπερ (Ρωμαίος θεός αντίστοιχος του Διόνυσου), από την οποία ρέει κρασί κατά τη διάρκεια των επτά ημερών που έχουν οριστεί για την ετήσια γιορτή του θεού αυτού, η γεύση του οποίου γίνεται σαν εκείνη του νερού τη στιγμή που (λήγει η γιορτή και) απομακρύνεται από το ναό.») και ένα σχετικό δρώμενο κατά την εορτή των Θυίων (εορτή προς τιμήν του Διόνυσου) στην Ήλιδα, όπου σφραγίζουν τρεις άδειους λέβητες στο ιερό του θεού το βράδυ της παραμονής, οι οποίοι το πρωί είναι γεμάτοι με κρασί, και όλα αυτά έδεσαν πολύ ωραία σε μια νέα ιδέα και ως το πρώτο και εντυπωσιακό θαύμα του ήρωα, που καταγράφεται φυσικά μόνο στο *Κατά Ιωάννην*, ενώ όλοι οι άλλοι το αγνοούν.

Το παρόν κείμενο είναι δύο κεφάλαια από σειρά παλαιότερων ενδιαφερουσών δημοσιεύσεων του Γρηγόρη Τσικόπουλου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με τίτλο *Καινής Ιλαροτραγωδίας* που μπορείτε να βρείτε σε δημοσιεύσεις του συγγραφέα, τα συγκεκριμένα στις 8 Ιανουαρίου 2020 και 10 Ιουνίου 2020.

Εικόνες
Όλες με τίτλο *Γάμος στην Κανά*.
1. Βιτρό από το εργαστήριο Lorin της Chartres, στον ναό Saint-Aubin, Houlgate Basse-Normandie, 1893.
2. Πρώην Μουσείο της Ἐκκλησίας του Ἅγιου Σωτῆρος ή άλλως Μονή της Χώρας (τζαμί Kariye Camii). Ψηφιδωτό του 14ου αι. Φωτ: Giovanni Dall'Orto.
3. Michael Pacher, St. Wolfgang Altarpiece im Salzkammergut, 1481.
4. Carl Bloch, The Museum of National History at Frederiksborg Castle, 1870.
5. "Ανώνυμος μιμητής" του Hieronymus Bosch, Μουσείο Boijmans Van Beuningen, 16ος αι..

Φιλίστωρ